Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►B **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 531/2012**

z dnia 13 czerwca 2012 r.

w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii

(wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 172 z 30.6.2012, s. 10)

sprostowane przez:

►C1 Sprostowanie, Dz.U. L 358 z 13.12.2014, s. 50 (531/2012)

▼B

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 531/2012

z dnia 13 czerwca 2012 r.

w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii

(wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([1]),

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ([2]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Wspólnoty ([3]) zostało w znacznym stopniu zmienione ([4]). Ze względu na konieczność wprowadzenia dalszych zmian, dla zachowania przejrzystości rozporządzenie to powinno zostać przekształcone.

(2) Cel polegający na zmniejszeniu różnicy pomiędzy taryfami krajowymi i taryfami roamingowymi, który został określony w analizie porównawczej Komisji 2011–2015, zatwierdzonej w listopadzie 2009 r. przez grupę wysokiej rangi ekspertów ds. strategii i2010, oraz zawartej w komunikacie Komisji zatytułowanym „Europejska agenda cyfrowa”, powinien również pozostać celem niniejszego rozporządzenia. Planowana odrębna sprzedaż usług roamingu i usług krajowych powinna zwiększyć konkurencję, a tym samym obniżyć ceny dla konsumentów i stworzyć wewnętrzny rynek usług roamingu w Unii, na którym nie będzie

([1]) Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 131.
([2]) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2012 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 30 maja 2012 r.
([3]) Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 32.
([4]) Zob. załącznik I.

▼B

znaczących różnic między taryfami krajowymi i taryfami roamingowymi. Usługi roamingu ogólnounijnego mogą pobudzać rozwój rynku wewnętrznego telekomunikacji w Unii.

(3) Nie można uznać, że istnieje rynek wewnętrzny telekomunikacji w sytuacji, gdy występują znaczące różnice między cenami za usługi krajowe i usługi roamingu. W związku z tym ostatecznym celem powinno być wyeliminowanie różnic pomiędzy opłatami krajowymi i opłatami roamingowymi oraz ustanowienie tym samym rynku wewnętrznego usług łączności ruchomej.

(4) Wysoki poziom cen za połączenia głosowe, wiadomości SMS i transmisję danych w roamingu, które są pobierane od użytkowników publicznych sieci łączności ruchomej, takich jak uczniowie i studenci, osoby podróżujące służbowo i turyści, stanowi przeszkodę dla korzystania przez nich z urządzeń mobilnych podczas podróży zagranicznych na terytorium Unii i jest kwestią niepokojącą konsumentów, krajowe organy regulacyjne i instytucje unijne, stanowiącą znaczącą barierę dla rynku wewnętrznego. Zbyt wysokie opłaty detaliczne są wynikiem wysokich opłat hurtowych pobieranych przez operatora odwiedzanej sieci zagranicznej, a także – w wielu przypadkach – wysokich narzutów detalicznych nakładanych przez operatora sieci macierzystej klienta. Ze względu na brak konkurencji obniżki opłat hurtowych często nie są odzwierciedlone na poziomie klienta detalicznego. Mimo że niektórzy operatorzy wprowadzili niedawno systemy taryfowe oferujące klientom korzystniejsze warunki i nieco niższe ceny, wciąż istnieją dowody na to, że stosunek kosztów do cen jest daleki od sytuacji, jaka powinna mieć miejsce na rynkach konkurencyjnych.

(5) Wysokie opłaty roamingowe utrudniają wysiłki na rzecz przekształcenia Unii w gospodarkę opartą na wiedzy i urzeczywistnienia rynku wewnętrznego liczącego 500 milionów konsumentów. Transmisja danych w łączności ruchomej jest ułatwiona dzięki wydzieleniu wystarczającej ilości widma radiowego umożliwiającego konsumentom i przedsiębiorstwom korzystanie z usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w dowolnej lokalizacji na terytorium Unii. Poprzez wydzielenie w odpowiednim terminie wystarczającego i odpowiedniego zakresu częstotliwości radiowych w celu wsparcia realizacji celów polityki unijnej oraz optymalne zaspokojenie rosnącego zapotrzebowania na transmisję danych w łączności bezprzewodowej, wieloletni program dotyczący polityki w zakresie widma radiowego ustanowiony decyzją nr 243/2012/UE ([1]) utoruje drogę rozwojowi, który umożliwi Unii objęcie czołowej pozycji na świecie w zakresie prędkości łączności szerokopasmowej, mobilności, zasięgu i przepustowości, ułatwiając wyłanianie się nowych modeli biznesowych i technologii oraz przyczyniając się w ten sposób do zredukowania problemów natury strukturalnej na poziomie roamingu hurtowego.

(6) Ze względu na rozpowszechnienie urządzeń mobilnych z dostępem do internetu transmisja danych w roamingu ma ogromne znaczenie ekonomiczne. Jest to decydujące kryterium zarówno dla użytkowników, jak i dla dostawców aplikacji i treści. Aby możliwe było pobudzenie rozwoju tego rynku, opłaty za transmisję danych nie powinny hamować wzrostu.

([1]) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz.U. L 81 z 21.3.2012, s. 7).

▼B

(7) Komisja w swoim komunikacie zatytułowanym „W sprawie sprawozdania okresowego na temat sytuacji na rynku usług roamingu w Unii Europejskiej” odnotowała, że rozwój technologii lub alternatyw dla usług roamingu, takich jak dostępność usług telefonii internetowej (VoIP) lub Wi-Fi, może zwiększyć konkurencyjność rynku wewnętrznego usług roamingu w Unii. Mimo iż alternatywy te, w szczególności usługi VoIP, są coraz częściej wykorzystywane na poziomie krajowym, nie stwierdzono znaczących postępów w korzystaniu z nich w roamingu.

(8) W związku z gwałtownym rozwojem transmisji danych w łączności ruchomej oraz rosnącą liczbą konsumentów korzystających z usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu za granicą, istnieje potrzeba zwiększenia presji konkurencyjnej, opracowania nowych modeli biznesowych i technologii. Regulacja opłat roamingowych powinna zostać skonstruowana w taki sposób, by nie zniechęcić konkurencji do obniżania poziomów cen.

(9) Stworzenie europejskiej przestrzeni społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i sprzyjającej przedsiębiorczości opartej na mobilności osób i danych cyfrowych powinno ułatwić porozumiewanie się ludzi w celu zbudowania rzeczywistej „Europy dla obywateli”.

(10) Dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) ([1]), dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) ([2]), dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) ([3]), dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) ([4]) oraz dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) ([5]) (zwane dalej łącznie „ramami regulacyjnymi łączności elektronicznej z 2002 r.”) mają na celu utworzenie rynku wewnętrznego łączności elektronicznej w Unii przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów przez wzmocnioną konkurencję.

(11) Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 nie jest odosobnionym środkiem, lecz uzupełnia i wspiera w zakresie roamingu ogólnounijnego przepisy zawarte w ramach regulacyjnych łączności elektronicznej z 2002 r. Ramy te nie zapewniają krajowym organom regulacyjnym wystarczających narzędzi do podjęcia skutecznego i zdecydowanego działania w zakresie cen usług roamingu na

([1]) Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7.
([2]) Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21.
([3]) Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33.
([4]) Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51.
([5]) Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

▼B

terytorium Unii, a tym samym nie zapewniają prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług roamingu. Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 było odpowiednim sposobem zaradzenia tej sytuacji.

(12) Ramy regulacyjne łączności elektronicznej z 2002 r. oparte są na zasadzie nakładania obowiązków regulacyjnych *ex ante* jedynie w sytuacji braku skutecznej konkurencji, przewidując przeprowadzanie przez krajowe organy regulacyjne okresowej analizy rynkowej i okresowego przeglądu obowiązków, które prowadzą do nałożenia obowiązków *ex ante* na operatorów wskazanych jako mający znaczącą pozycję rynkową. Proces ten obejmuje następujące elementy: zdefiniowanie właściwych rynków zgodnie z zaleceniem Komisji w sprawie właściwych rynków produktów i usług sektora łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE ([1]) (zwanym dalej „zaleceniem"), analizę zdefiniowanych rynków zgodnie z wytycznymi Komisji w sprawie analizy rynkowej i oceny znaczącej pozycji rynkowej zgodnie z unijnymi ramami regulacyjnymi sieci i usług łączności elektronicznej ([2]), wyznaczenie operatorów mających znaczącą pozycję rynkową oraz nałożenie obowiązków *ex ante* na tak wyznaczonych operatorów.

(13) W zaleceniu jako właściwy rynek, który może zostać objęty regulacją *ex ante*, określono krajowy rynek hurtowy usług roamingu międzynarodowego w publicznych sieciach telefonii ruchomej. Jednakże działania podjęte przez krajowe organy regulacyjne, indywidualnie oraz w ramach Europejskiej Grupy Regulatorów (ERG) oraz jej następcy, Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), ustanowionego rozporządzeniem (WE) nr 1211/2009 ([3]), w ramach analizy krajowych rynków hurtowych usług roamingu międzynarodowego wykazały, że organy te nie były do tej pory w stanie skutecznie oddziaływać na wysoki poziom opłat hurtowych w roamingu ogólnounijnym z uwagi na trudności ze wskazaniem przedsiębiorstw mających znaczącą pozycję rynkową, wynikające ze szczególnych uwarunkowań roamingu międzynarodowego, w tym z jego transgranicznego charakteru. Po wejściu w życie rozporządzenia (WE) nr 717/2007 rynek usług roamingu został wycofany ze zmienionego zalecenia ([4]).

(14) Ponadto krajowe organy regulacyjne odpowiedzialne za ochronę i wspieranie interesów klientów łączności ruchomej zwyczajowo zamieszkałych na terytorium podlegającym ich właściwości nie są w stanie kontrolować postępowania operatorów sieci odwiedzanych znajdujących się w innych państwach członkowskich, od których uzależnieni są klienci przy korzystaniu z usług roamingu międzynarodowego. Przeszkoda ta mogłaby także zmniejszyć skuteczność środków podejmowanych przez państwa członkowskie w oparciu o pozostawione im kompetencje stanowienia przepisów w zakresie ochrony konsumentów.

([1]) Dz.U. L 114 z 8.5.2003, s. 45.
([2]) Dz.U. C 165 z 11.7.2002, s. 6.
([3]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd (Dz.U. L 337 z 18.12.2009, s. 1).
([4]) Zalecenie Komisji z dnia 17 grudnia 2007 r. w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.U. L 344 z 28.12.2007, s. 65).

▼B

(15) W związku z tym na państwa członkowskie wywierana jest presja, aby podjęły środki w celu rozwiązania kwestii poziomu opłat za usługi roamingu międzynarodowego, jednakże przewidziany w ramach regulacyjnych łączności elektronicznej z 2002 r. mechanizm podejmowania interwencji regulacyjnej *ex ante* przez krajowe organy regulacyjne nie okazał się wystarczającym narzędziem, które umożliwiałoby tym organom zdecydowane działanie w interesie konsumentów w tej szczególnej dziedzinie.

(16) Ponadto w rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie europejskich przepisów regulacyjnych i rynków łączności elektronicznej ([1]) wezwano Komisję do podjęcia nowych inicjatyw w celu obniżenia wysokich kosztów transgranicznej telefonii ruchomej, a Rada Europejska na posiedzeniu w dniach 23–24 marca 2006 r. uznała, że prowadzenie na szczeblu unijnym i krajowym ukierunkowanej, skutecznej i zintegrowanej polityki w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów wzrostu gospodarczego i wydajności, oraz zauważyła w tym kontekście, że obniżenie opłat roamingowych odgrywa istotną rolę dla kwestii konkurencyjności.

(17) Ramy regulacyjne łączności elektronicznej z 2002 r., na podstawie aktualnych wtedy wniosków, miały na celu usunięcie wszystkich barier dla handlu pomiędzy państwami członkowskimi w dziedzinie, którą harmonizowały, w tym między innymi przewidywały działania mające wpływ na opłaty roamingowe. Nie powinno to jednak stać na przeszkodzie dostosowaniu zharmonizowanych zasad z uwzględnieniem innych czynników, w celu znalezienia najbardziej skutecznych środków zwiększenia konkurencji na rynku wewnętrznym usług roamingu i osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów.

(18) Niniejsze rozporządzenie powinno w związku z tym umożliwiać odejście od zasad mających zastosowanie na podstawie ram regulacyjnych łączności elektronicznej z 2002 r., w szczególności dyrektywy ramowej, tj. zasad stanowiących, że w sytuacji niewystępowania znaczącej pozycji rynkowej opłaty za oferowane usługi powinny być określone w umowie, co powinno umożliwić wprowadzenie uzupełniających obowiązków regulacyjnych odzwierciedlających szczególny charakter usług roamingu ogólnounijnego.

(19) Specyfika detalicznego i hurtowego rynku usług roamingowych uzasadnia podjęcie wyjątkowych środków, wykraczających poza mechanizmy przewidziane w ramach regulacyjnych łączności elektronicznej z 2002 r.

(20) W celu zapewnienia, aby podczas podróży na terytorium Unii użytkownicy naziemnych publicznych sieci łączności ruchomej nie byli obciążani wygórowanymi cenami usług roamingu ogólnounijnego, powinno zostać przyjęte wspólne, zharmonizowane podejście, przez co zwiększona zostanie konkurencja w zakresie usług roamingu między dostawcami usług roamingu oraz osiągnięty zostanie wysoki poziom ochrony konsumentów, przy zachowaniu zarówno czynników zachęcających do innowacji, jak i prawa konsumentów do wyboru. Z uwagi na transgraniczny

([1]) Dz.U. C 285 E z 22.11.2006, s. 143.

▼B

charakter odnośnych usług, takie wspólne podejście jest konieczne w celu umożliwienia dostawcom usług roamingu działania w warunkach jednolitych, spójnych ram regulacyjnych, opartych na obiektywnie określonych kryteriach.

(21) Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 traci moc w dniu 30 czerwca 2012 r. Przed wygaśnięciem tego rozporządzenia Komisja dokonała przeglądu zgodnie z jego art. 11, który wymagał ustalenia, czy cele tego rozporządzenia zostały osiągnięte, i dokonania przeglądu zmian wysokości opłat hurtowych i detalicznych z tytułu świadczenia klientom korzystającym z roamingu usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych. W swoim sprawozdaniu dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2011 r. dotyczącym wyników przeglądu funkcjonowania rozporządzenia (WE) nr 717/2007 Komisja stwierdziła, że właściwe jest przedłużenie okresu stosowania rozporządzenia (WE) nr 717/2007 poza termin 30 czerwca 2012 r.

(22) Dane dotyczące zmian cen usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu ogólnounijnym od wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 717/2007, w tym w szczególności dane gromadzone co kwartał przez krajowe organy regulacyjne i przekazywane za pośrednictwem BEREC, nie są wystarczająco przekonujące, aby wskazywać, że konkurencja na rynku detalicznym lub hurtowym znacząco się zwiększyła i że prawdopodobne jest jej utrzymanie po czerwcu 2012 r. bez przyjęcia środków regulacyjnych. Dane te wskazują, że detaliczne i hurtowe ceny roamingu są wciąż znacznie wyższe niż ceny krajowe i w dalszym ciągu utrzymują się na poziomie lub są zbliżone do pułapów określonych rozporządzeniem (WE) nr 717/2007, a konkurencja poniżej tych pułapów jest bardzo ograniczona.

(23) W przypadku wygaśnięcia w dniu 30 czerwca 2012 r. zabezpieczeń regulacyjnych, które na mocy rozporządzenia (WE) nr 717/2007 mają zastosowanie do usług roamingu ogólnounijnego na poziomie hurtowym i detalicznym, istniałoby znaczące ryzyko, że brak presji konkurencyjnej na rynku wewnętrznym usług roamingu oraz chęć dostawców usług roamingu do maksymalizacji przychodów z roamingu doprowadziłyby do sytuacji, w której ceny usług roamingu ogólnounijnego na poziomie detalicznym i hurtowym nie będą racjonalnie odzwierciedlać kosztów związanych ze świadczeniem tych usług, zagrażając tym samym realizacji celów tego rozporządzenia. Interwencję regulacyjną na rynku usług roamingu w sieciach łączności ruchomej należy zatem przedłużyć poza termin 30 czerwca 2012 r., aby zapewnić sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego poprzez umożliwienie zwiększenia konkurencji i jednoczesne zagwarantowanie konsumentom utrzymania korzyści wynikających z ochrony przed nadmiernymi opłatami w porównaniu z konkurencyjnymi cenami krajowymi.

(24) Krajowe organy regulacyjne powinny wspierać cel prowadzonej polityki określony w art. 8 dyrektywy ramowej dotyczący możliwości dostępu do informacji oraz ich rozpowszechniania lub korzystania z dowolnych aplikacji i usług przez użytkowników końcowych.

▼B

(25) Aby umożliwić rozwój bardziej efektywnego, zintegrowanego i konkurencyjnego rynku usług roamingu, nie powinny istnieć ograniczenia uniemożliwiające przedsiębiorstwom efektywne negocjowanie dostępu hurtowego do celów świadczenia usług roamingu. Należy usunąć przeszkody w dostępie do takich hurtowych usług roamingu, wynikające z różnic w pozycji negocjacyjnej przedsiębiorstw oraz różnic w zakresie posiadanej przez nie infrastruktury. Operatorzy wirtualnej sieci łączności ruchomej (operatorzy wirtualni) i odsprzedawcy usług łączności ruchomej nieposiadający własnej infrastruktury sieciowej świadczą zazwyczaj usługi roamingu w oparciu o umowy o świadczenie usług hurtowych roamingu zawierane z operatorami udostępniającymi własną sieć łączności ruchomej w tym samym państwie członkowskim. Negocjacje handlowe mogą jednak nie pozostawiać operatorom wirtualnym i odsprzedawcom wystarczająco dużego pola do pobudzania konkurencji poprzez niższe ceny. Likwidacja tych barier oraz zrównoważenie pozycji negocjacyjnej operatorów wirtualnych/odsprzedawców i operatorów sieci ruchomej poprzez obowiązek zapewnienia dostępu oraz pułapy hurtowe, powinny ułatwić stworzenie alternatywnych, innowacyjnych i ogólnounijnych usług roamingu i ofert dla klientów. Przepisy ram regulacyjnych łączności elektronicznej z 2002 r., w szczególności dyrektywy ramowej i dyrektywy o dostępie, nie pozwalają na rozwiązanie tego problemu poprzez nałożenie obowiązków na operatorów mających znaczącą pozycję na rynku.

(26) Należy zatem wprowadzić przepisy zobowiązujące do uwzględniania uzasadnionych wniosków o hurtowy dostęp do publicznych sieci łączności ruchomej do celów świadczenia usług roamingu. Taki dostęp powinien być zgodny z potrzebami podmiotów ubiegających się o dostęp. Dostępu należy odmawiać wyłącznie w oparciu o obiektywne kryteria, takie jak wykonalność techniczna i potrzeba utrzymania integralności sieci. W przypadku odmowy dostępu strona pokrzywdzona powinna móc zgłosić sprawę do rozpatrzenia zgodnie z procedurą rozstrzygania sporów określoną w niniejszym rozporządzeniu. Aby zapewnić równe warunki działania, hurtowy dostęp do celów świadczenia usług roamingu należy zapewniać zgodnie z obowiązkami regulacyjnymi określonymi w niniejszym rozporządzeniu i mającymi zastosowanie na poziomie hurtowym, z uwzględnieniem różnych elementów kosztów niezbędnych do zapewnienia takiego dostępu. Spójne podejście w zakresie regulacji dostępu hurtowego do celów świadczenia usług roamingu powinno przyczynić się do uniknięcia zakłóceń między państwami członkowskimi. BEREC powinien, w porozumieniu z Komisją i we współpracy z zainteresowanymi stronami, wydać wytyczne dotyczące dostępu hurtowego do celów świadczenia usług roamingu.

(27) Obowiązek udzielania hurtowego dostępu do usług roamingu powinien obejmować zarówno świadczenie bezpośrednich usług roamingu hurtowego, jak i hurtowe świadczenie usług roamingu przeznaczonych do odsprzedaży przez strony trzecie. W zakres obowiązku udzielania hurtowego dostępu do usług roamingu powinien również wchodzić obowiązek umożliwienia przez operatora sieci łączności ruchomej operatorom wirtualnym i odsprzedawcom zakupu hurtowych usług roamingu regulowanego od agregatorów hurtowych, oferujących jeden punkt dostępu i standardową platformę umów roamingowych w całej Unii. W celu zapewnienia, aby operatorzy udzielali dostępu do wszystkich urządzeń niezbędnych do bezpośredniego hurtowego dostępu do usług roamingu oraz dostępu hurtowego na zasadzie

▼B

odsprzedaży usług roamingu dostawcom usług roamingu w rozsądnym terminie, powinna zostać opublikowana oferta referencyjna określająca standardowe warunki bezpośredniego hurtowego dostępu do usług roamingu oraz dostępu hurtowego na zasadzie odsprzedaży usług roamingu. Opublikowanie oferty referencyjnej nie powinno stanowić przeszkody dla negocjacji handlowych między podmiotem ubiegającym się o dostęp a podmiotem udzielającym dostępu, dotyczących wysokości cen w ostatecznej umowie hurtowej lub dodatkowych usług dostępu hurtowego wykraczających poza zakres usług niezbędnych dla bezpośredniego hurtowego dostępu do usług roamingu i dostępu hurtowego na zasadzie odsprzedaży usług roamingu.

(28) Obowiązek udzielania hurtowego dostępu do usług roamingu powinien obejmować dostęp do wszystkich elementów niezbędnych do umożliwienia świadczenia usług roamingu, takich jak: elementy sieci i urządzenia towarzyszące; odpowiednie systemy oprogramowania, w tym systemy wsparcia operacyjnego; systemy informacyjne lub bazy danych na potrzeby przygotowywania zamówień, dostaw, zamawiania, konserwacji i napraw oraz fakturowania; translacja numerów lub systemy zapewniające równoważną funkcję; sieci ruchome i usługi sieci wirtualnych.

(29) Jeżeli podmioty ubiegające się o dostęp hurtowy na zasadzie odsprzedaży usług roamingu złożą wniosek o udzielenie dostępu do urządzeń lub usług wykraczających poza zakres niezbędny do świadczenia detalicznych usług roamingu, operatorzy sieci łączności ruchomej mogą pobierać uczciwe i uzasadnione opłaty z tytułu udostępnienia takich urządzeń lub usług. W zakres takich dodatkowych urządzeń lub usług mogłyby wchodzić między innymi usługi o wartości dodanej, dodatkowe oprogramowanie i systemy informatyczne lub szczególne rozwiązania rozliczeniowe.

(30) Usługi łączności ruchomej sprzedawane są w pakietach zawierających zarówno usługi krajowe, jak i usługi roamingu, co ogranicza klientom wybór usług roamingu. Takie pakiety ograniczają przejrzystość w odniesieniu do usług roamingu, ponieważ porównanie poszczególnych elementów wchodzących w skład pakietów jest trudne. W rezultacie konkurencja między operatorami w zakresie usług roamingu wchodzących w skład pakietów usług łączności ruchomej nie jest jeszcze oczywista. Ułatwienie dostępu do roamingu jako do odrębnej usługi rozwiązałoby problemy strukturalne poprzez podniesienie świadomości konsumentów w odniesieniu do cen roamingu oraz umożliwienie im oddzielnego dokonywania wyboru w odniesieniu do usług roamingu, a tym samym zwiększyłoby presję konkurencyjną po stronie popytu. Działanie to przyczyni się więc do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług roamingu.

(31) Popyt na usługi transmisji danych w łączności ruchomej wśród konsumentów i przedsiębiorstw znacząco wzrósł w ostatnich latach. Ze względu na wysokie opłaty za usługi transmisji danych w roamingu korzystanie z tych usług przez konsumentów i przedsiębiorstwa prowadzące w Unii działalność transgraniczną jest poważnie ograniczone. Biorąc pod uwagę wczesną fazę rozwoju tego rynku oraz szybko rosnący popyt wśród konsumentów na

▼B

usługi transmisji danych w roamingu, stosowanie regulowanych opłat detalicznych mogłoby utrzymać ceny na poziomach zbliżonych do proponowanych maksymalnych opłat – co potwierdzają doświadczenia wynikające ze stosowania rozporządzenia (WE) nr 717/2007 – zamiast powodować dalsze ich obniżanie, co tym samym potwierdza potrzebę rozwiązań strukturalnych.

(32) Klienci powinni mieć możliwość łatwej zmiany – w możliwie najkrótszym terminie w zależności od rozwiązania technicznego, bez żadnych sankcji oraz nieodpłatnie – na alternatywnego dostawcę usług roamingu lub pomiędzy alternatywnymi dostawcami usług roamingu. Klienci powinni być informowani o takiej możliwości w jasnej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formie.

(33) Konsumenci powinni mieć prawo wyboru, w sposób przyjazny dla nich, usług roamingu sprzedawanych odrębnie od ich pakietu krajowych usług łączności ruchomej. Istnieje obecnie kilka sposobów technicznego wdrożenia odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego, w tym podwójny międzynarodowy numer tożsamości telefonicznej abonenta mobilnego (IMSI) (dwa oddzielne IMSI na jednej karcie SIM), pojedynczy IMSI (współdzielenie jednego IMSI przez operatora krajowego i dostawcę usług roamingu) lub połączenie podwójnego lub pojedynczego IMSI z procedurą techniczną, która nie uniemożliwia klientowi dostępu do usług transmisji danych w roamingu regulowanym świadczonych bezpośrednio w sieci odwiedzanej, w ramach uzgodnień między operatorem sieci macierzystej a operatorem sieci odwiedzanej.

(34) Wysokie ceny usług transmisji danych w roamingu odstraszają konsumentów od korzystania z usług transmisji danych w łączności ruchomej podczas podróży na terytorium Unii. Zważywszy na rosnący popyt i znaczenie usług transmisji danych w roamingu, nic nie powinno stać na przeszkodzie korzystaniu z alternatywnych usług transmisji danych w roamingu, świadczonych bezpośrednio w sieci odwiedzanej, czasowo lub stale, niezależnie od dotychczasowych umów lub porozumień w sprawie świadczenia usług roamingu z operatorami krajowymi i bez pobierania przez nich jakichkolwiek dodatkowych opłat. Gdy jest to wymagane, w celu świadczenia usług transmisji danych w roamingu bezpośrednio w sieci odwiedzanej, operatorzy krajowi i dostawcy usług transmisji danych w roamingu powinni współpracować, aby dostęp do takich usług i korzystanie z nich przez klientów nie były utrudnione oraz aby zapewnić ciągłość świadczenia innych usług roamingu.

(35) Ponieważ niniejsze rozporządzenie nie powinno określać żadnych szczególnych procedur technicznych w zakresie odrębnej sprzedaży usług roamingu, lecz utorować drogę do najskuteczniejszego i najbardziej efektywnego rozwiązania, w tym rozwiązania łączonego, które powinno zostać opracowane przez Komisję w oparciu o materiał przygotowany przez BEREC, powinny zostać ustalone kryteria w odniesieniu do parametrów technicznych, które powinno spełniać rozwiązanie techniczne odrębnej sprzedaży usług roamingu. Kryteria te powinny obejmować między innymi

▼B

wprowadzenie takiego rozwiązania w skoordynowany i zharmonizowany sposób w całej Unii oraz powinny zapewnić, aby konsumenci mieli możliwość szybkiego i łatwego wyboru innego dostawcy usług roamingu bez konieczności zmiany posiadanego numeru. Ponadto nie powinien być utrudniany roaming poza terytorium Unii ani korzystanie z roamingu na terytorium Unii przez klientów z państw trzecich.

(36) Aby technicznie umożliwić skoordynowany i odpowiedni rozwój techniczny świadczenia odrębnych usług roamingu, bez utrudniania dostępu do usług transmisji danych w roamingu świadczonych bezpośrednio w sieci odwiedzanej, należy zwiększyć współpracę i koordynację między operatorami sieci łączności ruchomej. W związku z tym należy opracować odpowiednie podstawowe zasady i metody, aby umożliwić szybkie przystosowanie się do nowej sytuacji i rozwoju techniki. BEREC powinien, we współpracy z zainteresowanymi stronami, wspomagać Komisję w opracowaniu aspektów technicznych, aby umożliwić odrębną sprzedaż usług roamingu i aby nie utrudniać dostępu do usług transmisji danych w roamingu świadczonych bezpośrednio w sieci odwiedzanej. W razie konieczności Komisja powinna udzielić europejskiemu organowi normalizacyjnemu mandatu do zmiany odpowiednich norm, które są konieczne do zharmonizowanego wdrożenia odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego.

(37) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania przepisów niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących obowiązków informacyjnych operatorów krajowych oraz rozwiązania technicznego umożliwiającego odrębną sprzedaż usług roamingu. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję ([1]).

(38) Należy upoważnić BEREC, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia oraz aktów wykonawczych przyjętych na jego podstawie, do przedstawiania z własnej inicjatywy szczegółowych wytycznych technicznych dotyczących odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego lub innych kwestii wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia.

(39) Uznaje się, że aby odrębna sprzedaż detalicznych usług roamingu regulowanego była w pełni skuteczna, sprzedaż taką należy połączyć z wprowadzeniem obowiązku zapewniania hurtowego dostępu do celów świadczenia usług roamingu, aby ułatwić wejście na rynek nowym lub dotychczasowym uczestnikom rynku, w tym transgranicznym dostawcom usług roamingu. Rozwiązanie to umożliwiłoby uniknięcie zakłóceń między państwami członkowskimi poprzez zapewnienie spójnego podejścia w zakresie regulacji, przyczyniając się tym samym do

([1]) Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

▼B

rozwoju rynku wewnętrznego. Jednakże w celu wdrożenia odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego operatorzy będą jednak potrzebować odpowiedniego okresu przejściowego na dostosowanie się na poziomie technicznym, w związku z czym skutek rozwiązań strukturalnych polegający na osiągnięciu rzeczywistego jednolitego rynku, na którym panuje wystarczająca konkurencja, zostanie osiągnięty dopiero po pewnym czasie. Z tego względu maksymalne opłaty hurtowe za usługi połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu, a także pułapy ochronne ustalone dla tych usług na poziomie detalicznym, powinny zostać tymczasowo utrzymane na odpowiednim poziomie, aby zapewnić zachowanie dotychczasowe korzyści dla klientów w przejściowym okresie wdrażania takich rozwiązań strukturalnych.

(40) Jeśli chodzi o kontynuację tymczasowej regulacji cen, w celu ochrony interesów klientów korzystających z roamingu obowiązki regulacyjne powinny zostać nałożone zarówno na poziomie detalicznym, jak i hurtowym, gdyż – jak pokazuje doświadczenie – obniżenie opłat hurtowych za usługi roamingu ogólnounijnego niekoniecznie musi przekładać się na niższe ceny detaliczne usług roamingu z uwagi na brak motywacji do podjęcia takiego działania. Z drugiej strony działania ograniczające poziom cen detalicznych bez uwzględnienia kwestii poziomu kosztów hurtowych związanych ze świadczeniem takich usług mogłyby wiązać się z ryzykiem zaburzenia właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług roamingu i nie umożliwiłyby zwiększenia konkurencji.

(41) Dopóki rozwiązania strukturalne nie zapewnią wystarczającej konkurencji na rynku wewnętrznym usług roamingu, która prowadziłaby do obniżek kosztów hurtowych, które z kolei przełożyłyby się na obniżki dla konsumentów, najbardziej skutecznym i proporcjonalnym podejściem, mającym na celu regulację wysokości cen za połączenia wykonywane i odbierane w roamingu wewnątrzunijnym, jest ustanowienie na poziomie Unii maksymalnej średniej wysokości opłat za minutę połączenia na poziomie hurtowym oraz ograniczenie opłat na poziomie detalicznym, poprzez zastosowanie eurotaryfy wprowadzonej na mocy rozporządzenia (WE) nr 717/2007, która została rozszerzona o eurotaryfę SMS przewidzianą w rozporządzeniu (WE) nr 544/2009 ([1]) i powinna zostać rozszerzona o eurotaryfę usług transmisji danych przewidzianą w niniejszym rozporządzeniu. Średnia wysokość opłaty hurtowej powinna mieć zastosowanie pomiędzy dowolnymi dwoma operatorami na terytorium Unii w określonym czasie.

(42) Tymczasowa eurotaryfa usług głosowych, eurotaryfa SMS i eurotaryfa usług transmisji danych powinna zostać określona na poziomie ochronnym, który gwarantuje dostawcom usług roamingu wystarczającą marżę i zachęca ich do wprowadzenia konkurencyjnych ofert roamingu po niższych stawkach, zapewniając przy tym nie tylko utrzymanie korzyści dla konsumentów, lecz nawet ich zwiększenie w przejściowym okresie wdrażania środków strukturalnych. W okresie tym dostawcy usług roamingu

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 544/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 717/2007 w sprawie roamingu w publicznych sieciach telefonii ruchomej wewnątrz Wspólnoty oraz dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.U. L 167 z 29.6.2009, s. 12).

▼B

powinni aktywnie zwracać uwagę konsumentów na informacje dotyczące eurotaryf, a także bezpłatnie oraz w jasny i przejrzysty sposób oferować je wszystkim swoim klientom korzystającym z usług roamingu.

(43) Tymczasowa eurotaryfa usług głosowych, eurotaryfa SMS i eurotaryfa usług transmisji danych, jaką należy zaoferować klientom korzystającym z usług roamingu powinna uwzględniać odpowiednią marżę w odniesieniu do hurtowych kosztów świadczenia usługi roamingu, przy jednoczesnym pozostawieniu dostawcom usług roamingu swobody konkurowania poprzez różnicowanie ofert i przystosowanie struktur taryfowych do warunków rynkowych oraz preferencji konsumentów. Takie pułapy ochronne, które należy ustalić na takich poziomach, aby nie miały negatywnego wpływu na korzyści z rozwiązań strukturalnych wynikające dla konkurencji, mogłyby zostać zniesione po tym, jak rozwiązania strukturalne zaczną przynosić klientom konkretne korzyści. To podejście regulacyjne nie powinno mieć zastosowania w odniesieniu do części taryfy pobieranej za świadczenie usług o wartości dodanej, ale jedynie do taryf za dostęp do takich usług.

(44) Powyższe podejście regulacyjne powinno być łatwe do wdrożenia i monitorowania, aby do minimum ograniczyć obciążenia administracyjne zarówno dla operatorów i dostawców usług roamingu, których dotyczą jego wymogi, jak i krajowych organów regulacyjnych, do których należy nadzór i egzekwowanie przestrzegania wynikających z niego obowiązków. Powinno ono także być przejrzyste i łatwo zrozumiałe dla wszystkich klientów łączności ruchomej w Unii. Ponadto powinno ono zapewniać pewność i przewidywalność operatorom świadczącym hurtowe i detaliczne usługi roamingu. W związku z tym w niniejszym rozporządzeniu powinien zostać określony, w ujęciu kwotowym, poziom maksymalnej opłaty za minutę połączenia na poziomie hurtowym i detalicznym.

(45) Określona w ten sposób maksymalna średnia opłata za minutę połączenia na poziomie hurtowym powinna uwzględniać różnorodne elementy składające się na realizację połączenia w roamingu ogólnounijnym, w szczególności koszt rozpoczęcia i zakończenia połączeń w sieciach ruchomych, a także koszty ogólne, sygnalizacji i tranzytu. Najodpowiedniejszym punktem odniesienia dla rozpoczęcia i zakończenia połączenia jest średnia stawka za zakończenie połączenia stosowana przez operatorów sieci łączności ruchomej w Unii, wynikająca z informacji dostarczonych przez krajowe ograny regulacyjne i opublikowana przez Komisję. Maksymalna średnia opłata za minutę połączenia ustanowiona w niniejszym rozporządzeniu powinna zatem zostać określona przy uwzględnieniu średniej opłaty za zakończenie połączenia w sieci ruchomej, stanowiącej punkt odniesienia dla obliczenia związanych z tym kosztów. Maksymalna wysokość średniej opłaty za minutę na poziomie hurtowym powinna być corocznie obniżana w celu uwzględnienia obowiązkowych obniżek opłat za zakończenie połączenia w sieci ruchomej nakładanych co pewien czas przez krajowe organy regulacyjne.

(46) Tymczasowa eurotaryfa usług głosowych mająca zastosowanie na poziomie detalicznym powinna stanowić dla klientów korzystających z roamingu gwarancję, że nie zostaną obciążeni wygórowaną ceną za wykonanie lub odbiór połączenia realizowanego

▼B

w roamingu regulowanym, jednocześnie pozostawiając dostawcy usług roamingu wystarczający margines umożliwiający różnicowanie swojej oferty skierowanej do klientów.

(47) W przejściowym okresie obowiązywania pułapów ochronnych wszystkim klientom powinna przysługiwać, bez dodatkowych opłat lub warunków, możliwość wyboru prostej taryfy roamingowej nieprzekraczającej opłat maksymalnych, a także powinni oni być informowani o takiej możliwości. Rozsądna różnica pomiędzy kosztami hurtowymi i cenami detalicznymi powinna zapewnić dostawcom usług roamingu pokrycie wszystkich ich szczególnych kosztów roamingu, jakie ponoszą na poziomie detalicznym, w tym odpowiedniego udziału w kosztach marketingowych i kosztach dofinansowania urządzeń telefonicznych, oraz umożliwiać im osiąganie odpowiedniego zysku. Tymczasowe eurotaryfy usług głosowych, eurotaryfy SMS i eurotaryfy usług transmisji danych są właściwym środkiem zapewniającym zarówno ochronę konsumentów, jak i elastyczność dla dostawcy usług roamingu. Maksymalne poziomy eurotaryfy usług głosowych, eurotaryfy SMS i eurotaryfy usług transmisji danych powinny być corocznie obniżane analogicznie do obniżek opłat hurtowych.

(48) W przejściowym okresie obowiązywania pułapów ochronnych nowi klienci korzystający z roamingu powinni być w pełni oraz w sposób jasny i zrozumiały informowani o rodzajach stawek, jakie istnieją w roamingu na terytorium Unii, w tym stawek zgodnych z tymczasową eurotaryfą usług głosowych, eurotaryfą SMS i eurotaryfą usług transmisji danych. Obecni klienci korzystający z roamingu powinni mieć możliwość dokonania w określonym terminie wyboru nowej stawki zgodnej z tymczasową eurotaryfą usług głosowych, eurotaryfą SMS i eurotaryfą usług transmisji danych lub innych stawek w roamingu. W odniesieniu do dotychczasowych klientów korzystających z usług roamingu, którzy nie dokonali wyboru w określonym terminie, należy dokonać rozróżnienia między tymi, którzy już zdecydowali się na konkretną taryfę roamingową lub pakiet roamingowy przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, a tymi, którzy tego nie zrobili. Klienci, którzy nie dokonali takiego wyboru, powinni zostać automatycznie objęci taryfą zgodną z niniejszym rozporządzeniem. Klienci korzystający już z konkretnych taryf lub pakietów roamingowych, które odpowiadają ich indywidualnym wymogom i które wybrali na tej podstawie, powinni zachować uprzednio wybrane taryfy lub pakiety, jeżeli po otrzymaniu przypomnienia informującego o warunkach ich dotychczasowej taryfy i o mających zastosowanie eurotaryfach poinformują swojego dostawcę usług roamingu o swoim wyborze pozostania przy dotychczasowej taryfie. Takie konkretne taryfy lub pakiety roamingowe mogłyby obejmować na przykład ryczałtowe stawki roamingowe, taryfy indywidualne, taryfy z dodatkową stałą opłatą roamingową, taryfy z opłatą za minutę połączenia niższą niż maksymalna eurotaryfa usług głosowych, eurotaryfa SMS i eurotaryfa usług transmisji danych lub taryfy z opłatą za zainicjowanie połączenia.

(49) Ponieważ niniejsze rozporządzenie powinno stanowić środek szczególny w rozumieniu art. 1 ust. 5 dyrektywy ramowej oraz ponieważ operatorzy świadczący usługi roamingu ogólnounijnego mogą być zobowiązani niniejszym rozporządzeniem do zmiany swoich detalicznych taryf roamingowych w celu ich dostosowania do wymogów niniejszego rozporządzenia, zmiany te nie powinny skutkować możliwością skorzystania przez klientów łączności ruchomej z prawa do odstąpienia od umowy przysługującego im na mocy przepisów krajowych transponujących ramy regulacyjne łączności elektronicznej z 2002 r.

▼B

(50) Niniejsze rozporządzenie nie powinno naruszać możliwości wprowadzania innowacyjnych ofert dla klientów, które byłyby korzystniejsze niż tymczasowa eurotaryfa usług głosowych, eurotaryfa SMS i eurotaryfa usług transmisji danych określone w niniejszym rozporządzeniu, lecz powinno raczej zachęcać do wprowadzania innowacyjnych ofert dla klientów korzystających z roamingu po niższych stawkach, zwłaszcza w odpowiedzi na dodatkową presję konkurencyjną powstałą dzięki rozwiązaniom strukturalnym określonym w niniejszym rozporządzeniu. Niniejsze rozporządzenie nie wymaga ponownego wprowadzenia opłat roamingowych w tych przypadkach, w których zostały one całkowicie zniesione, jak również nie wymaga podwyższenia dotychczasowych opłat roamingowych do wysokości przejściowych pułapów ochronnych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

(51) W przypadku gdy maksymalne opłaty nie są wyrażone w euro, mające zastosowanie pułapy początkowe, a także wartości zmienione tych pułapów, powinny być ustalane w stosownej walucie poprzez zastosowanie referencyjnego kursu wymiany ogłoszonego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniach określonych w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku braku publikacji w określonym dniu należy zastosować kurs opublikowany w pierwszym wydaniu *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* po tym dniu, które zawiera taki referencyjny kurs wymiany. W celu ochrony konsumentów przed wzrostem cen detalicznych usług roamingu regulowanego (usługi połączeń głosowych, wiadomości SMS lub transmisji danych w roamingu regulowanym) w związku z wahaniami referencyjnego kursu wymiany walut innych niż euro, państwo członkowskie, którego walutą nie jest euro, powinno stosować średnią z kilku referencyjnych kursów wymiany dla danego okresu w celu określenia maksymalnych opłat detalicznych w swojej walucie.

(52) Praktyka niektórych operatorów sieci łączności ruchomej, polegająca na naliczaniu opłat za świadczenie połączeń głosowych w roamingu na poziomie hurtowym na podstawie minimalnych długości impulsów wynoszących do 60 sekund, a nie w oparciu o naliczanie sekundowe, zazwyczaj stosowane w przypadku innych opłat hurtowych naliczanych pomiędzy operatorami, powoduje zakłócenie konkurencji pomiędzy tymi operatorami a operatorami stosującymi inne metody naliczania opłat oraz szkodzi spójnemu stosowaniu maksymalnych opłat hurtowych wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem. Co więcej, stanowi ona dodatkową opłatę, która zwiększając koszty hurtowe, ma negatywne skutki dla cen usług głosowych w roamingu na poziomie detalicznym. W związku z tym operatorzy sieci łączności ruchomej powinni zostać zobowiązani do rozliczania opłat za hurtowe świadczenie połączeń realizowanych w roamingu regulowanym w oparciu o naliczanie sekundowe.

(53) Według szacunków ERG, poprzednika BEREC, praktyka stosowana przez operatorów sieci łączności ruchomej, polegająca na naliczaniu opłat za usługi roamingu na poziomie detalicznym na podstawie impulsów o długości powyżej jednej sekundy, zwiększyła w przypadku korzystania z eurotaryfy usług głosowych o około 24 % typowy rachunek za połączenia wykonane oraz o 19 % za połączenia odebrane. ERG stwierdziła również, że

▼B

podwyżki te stanowią rodzaj ukrytej opłaty, ponieważ dla większości konsumentów zasady naliczania opłat nie są przejrzyste. Z tego względu ERG zaleciła pilne podjęcie działań w celu rozwiązania problemu różnych metod naliczania opłat na poziomie detalicznym, stosowanych w przypadku eurotaryfy usług głosowych.

(54) Mimo że rozporządzenie (WE) nr 717/2007, wprowadzając w Unii eurotaryfę, określiło wspólne podejście w celu zapewnienia ochrony klientów korzystających z roamingu przed nadmiernymi opłatami z tytułu połączeń realizowanych w roamingu regulowanym, różnice w metodach naliczania impulsów, stosowane przez operatorów sieci łączności ruchomej, poważnie szkodzą jego spójnemu stosowaniu. Oznacza to również, że pomimo transgranicznego charakteru ogólnounijnych usług roamingu występują różne podejścia do kwestii naliczania opłat za połączenia realizowane w roamingu regulowanym, co powoduje zakłócenie warunków konkurencji na rynku wewnętrznym.

(55) Należy zatem wprowadzić wspólny zbiór zasad dotyczących naliczania impulsów w przypadku eurotaryfy usług głosowych na poziomie detalicznym w celu dalszego wzmocnienia rynku wewnętrznego i zapewnienia w całej Unii takiego samego wysokiego poziomu ochrony konsumentów korzystających z usług roamingu ogólnounijnego.

(56) Należy zatem zobowiązać operatorów świadczących, na poziomie detalicznym, połączenia realizowane w roamingu regulowanym do sekundowego naliczania swoim klientom opłat za wszystkie połączenia, które podlegają eurotaryfie usług głosowych, z zastrzeżeniem jedynie możliwości określania, w przypadku połączeń wykonywanych, minimalnej długości pierwszego impulsu, nieprzekraczającej 30 sekund. Umożliwi to dostawcom usług roamingu pokrycie wszelkich uzasadnionych kosztów ustanawiania połączeń oraz zapewni swobodę konkurowania za pomocą krótszych minimalnych długości impulsów. W przypadku połączeń odbieranych dopuszczenie minimalnej długości pierwszego impulsu nie znajduje uzasadnienia w przypadku eurotaryfy usług głosowych, ponieważ koszty hurtowe ustalane są w oparciu o naliczanie sekundowe, a szczególne koszty ustanowienia połączenia uwzględnione są już w stawkach za zakańczanie połączeń w sieci ruchomej.

(57) Klienci nie powinni płacić za odbieranie wiadomości głosowych w sieci odwiedzanej, ponieważ nie są w stanie kontrolować czasu trwania takich wiadomości. Nie powinno to mieć wpływu na inne mające zastosowanie opłaty z tytułu wiadomości głosowych, na przykład opłaty z tytułu odsłuchiwania takich wiadomości.

(58) Klienci zamieszkali w regionach przygranicznych nie powinni otrzymywać bezzasadnie wysokich rachunków w związku z niezamierzonym korzystaniem z roamingu. Dostawcy usług roamingu powinni w związku z tym podjąć rozsądne działania w celu ochrony klientów przed koniecznością ponoszenia opłat roamingowych, podczas gdy znajdują się na terytorium swojego państwa

▼B

członkowskiego. Powinny one obejmować odpowiednie działania informacyjne pozwalające klientom czynnie unikać takich przypadków niezamierzonego korzystania z roamingu. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć świadomość sytuacji, w których klienci narażeni są na problemy konieczności uiszczenia opłat roamingowych, podczas gdy nadal znajdują się na terytorium swojego państwa członkowskiego, oraz powinny podjąć odpowiednie działania w celu złagodzenia tego problemu.

(59) W przypadku usług SMS w roamingu, tak jak w przypadku usług głosowych w roamingu, istnieje znaczące ryzyko, że samo nałożenie obowiązków w zakresie pułapów cenowych na poziomie hurtowym nie spowoduje automatycznej obniżki stawek dla klientów detalicznych. Z drugiej strony, podjęcie działań mających na celu obniżenie poziomu cen detalicznych bez rozwiązania kwestii poziomu kosztów hurtowych związanych ze świadczeniem tych usług mogłoby zaszkodzić pozycji niektórych, zwłaszcza mniejszych, dostawców usług roamingu, przez zwiększenie ryzyka zawężenia marży.

(60) Co więcej, z uwagi na szczególną strukturę rynku usług roamingu i jego transgraniczny charakter, ramy regulacyjne łączności elektronicznej z 2002 r. nie zapewniły krajowym organom regulacyjnym odpowiednich narzędzi do skutecznego rozwiązywania problemów związanych z konkurencyjnością, stanowiących podłoże wysokiego poziomu cen hurtowych i detalicznych w przypadku usług SMS w roamingu regulowanym. Nie zapewnia to sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego i powinno być skorygowane.

(61) Należy zatem nałożyć obowiązki regulacyjne w odniesieniu do usług SMS w roamingu regulowanym na poziomie hurtowym, aby ustalić bardziej uzasadnioną relację pomiędzy opłatami hurtowymi a kosztami świadczenia tych usług, oraz w okresie przejściowym na poziomie detalicznym, aby chronić interesy klientów korzystających z roamingu do czasu zapewnienia skutecznego funkcjonowania rozwiązań strukturalnych.

(62) Dopóki rozwiązania strukturalne nie zapewnią wystarczającej konkurencji na rynku usług roamingu, najbardziej skutecznym i proporcjonalnym podejściem do kwestii regulacji poziomu cen na poziomie hurtowym w zakresie wiadomości SMS w roamingu regulowanym jest ustalenie na poziomie unijnym maksymalnej średniej opłaty za wiadomość SMS wysyłaną z sieci odwiedzanej. Średnia opłata hurtowa powinna mieć zastosowanie do rozliczeń pomiędzy dowolnymi dwoma operatorami w Unii w określonym czasie.

(63) Maksymalna opłata hurtowa w przypadku usług SMS w roamingu regulowanym powinna uwzględniać wszystkie koszty ponoszone przez operatora świadczącego usługę hurtową, w tym między innymi koszt zainicjowania połączenia, koszt przesłania oraz nieodzyskany koszt zakańczania wiadomości SMS w roamingu w sieci odwiedzanej. Operatorom świadczącym usługi SMS w roamingu regulowanym na poziomie hurtowym należy zatem zakazać wprowadzania odrębnej opłaty z tytułu zakańczania wiadomości SMS w roamingu w ich sieci, aby zapewnić spójne stosowanie zasad określonych w niniejszym rozporządzeniu.

▼B

(64) W celu zapewnienia, aby maksymalne opłaty dotyczące hurtowych usług SMS w roamingu były zbliżone do poziomu odpowiadającego kosztom świadczenia tych usług, oraz aby na poziomie detalicznym mogła rozwijać się konkurencja, maksymalne opłaty hurtowe dotyczące regulowanych usług SMS powinny być stopniowo obniżane.

(65) W rozporządzeniu (WE) nr 544/2009 uznano, że z uwagi na brak elementów strukturalnych wprowadzających konkurencję na rynku usług roamingu najbardziej skutecznym i proporcjonalnym podejściem do kwestii regulacji poziomu cen detalicznych w zakresie wiadomości SMS w roamingu ogólnounijnym było nałożenie na operatorów sieci łączności ruchomej wymogu oferowania swoim klientom korzystającym z roamingu eurotaryfy SMS, która nie przekracza określonej opłaty maksymalnej.

(66) Do czasu zapewnienia skutecznego funkcjonowania rozwiązań strukturalnych należy utrzymać tymczasową eurotaryfę SMS na poziomie ochronnym zapewniającym utrzymanie dotychczasowych korzyści dla konsumentów i gwarantującym dostawcom usług roamingu wystarczającą marżę, a zarazem odzwierciedlającym w bardziej uzasadniony sposób koszty świadczenia usług.

(67) Tymczasowa eurotaryfa SMS, która może być oferowana klientom korzystającym z roamingu, powinna zatem odzwierciedlać uzasadnioną marżę w stosunku do kosztów świadczenia usługi SMS w roamingu regulowanym, pozostawiając jednocześnie dostawcom usług roamingu swobodę konkurowania dzięki różnicowaniu ich ofert oraz dostosowaniu ich struktur taryfowych do warunków rynkowych i preferencji konsumentów. Taki pułap ochronny należy ustalić na poziomie, który nie zakłóci korzyści dla konkurencji wynikających z wprowadzenia rozwiązań strukturalnych i mógłby zostać zniesiony po zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rozwiązań strukturalnych. To podejście regulacyjne nie powinno mieć zastosowania do usług SMS o wartości dodanej.

(68) Klienci korzystający z roamingu nie powinni być obciążani żadnymi dodatkowymi opłatami z tytułu odbierania wiadomości SMS lub wiadomości poczty głosowej w roamingu regulowanym w sieci odwiedzanej, ponieważ tego rodzaju koszty związane z zakańczaniem wiadomości pokrywa już opłata detaliczna pobierana za wysłanie wiadomości SMS lub wiadomości poczty głosowej w roamingu.

(69) Eurotaryfa SMS powinna mieć automatyczne zastosowanie do wszelkich nowych lub obecnych klientów korzystających z roamingu, którzy celowo nie wybrali lub celowo nie wybierają określonej taryfy roamingowej dla wiadomości SMS ani pakietu usług roamingu obejmującego wiadomości SMS w roamingu regulowanym.

(70) Wiadomość SMS oznacza wiadomość tekstową w ramach usługi Short Message Service i różni się wyraźnie od innych wiadomości, takich jak wiadomości MMS lub wiadomości poczty elektronicznej. W celu zapewnienia, aby niniejsze rozporządzenie nie zostało pozbawione skuteczności, a jego cele zostały w pełni osiągnięte, należy zakazać wprowadzania jakichkolwiek zmian

▼B

w zakresie parametrów technicznych wiadomości SMS dostarczanej w roamingu, które sprawiłyby, że różniłaby się ona od krajowej wiadomości SMS.

(71) Zgodnie z danymi zgromadzonymi przez krajowe organy regulacyjne nadal utrzymują się wysokie stawki średnich opłat hurtowych za usługi transmisji danych w roamingu, pobierane przez operatorów sieci odwiedzanej od dostawców usług roamingu klientów korzystających z roamingu. Mimo iż te opłaty hurtowe zdają się wykazywać tendencję zniżkową, nadal są bardzo wysokie w stosunku do poniesionych kosztów.

(72) Ciągle wysoki poziom opłat hurtowych w przypadku usług transmisji danych w roamingu wynika przede wszystkim z wysokich opłat hurtowych pobieranych przez operatorów sieci niepreferowanych. Takie opłaty spowodowane są ograniczeniami w sterowaniu przepływem połączeń, które nie zachęcają operatorów do jednostronnego obniżania standardowych cen hurtowych z uwagi na to, że połączenia będą odbierane niezależnie od naliczanej opłaty. Efektem tego jest wyjątkowe zróżnicowanie cen hurtowych. W niektórych przypadkach opłaty hurtowe za transmisję danych w roamingu, mające zastosowanie w przypadku sieci niepreferowanych, są sześciokrotnie wyższe niż ceny mające zastosowanie do sieci preferowanej. Te nadmiernie wysokie opłaty hurtowe z tytułu usług transmisji danych w roamingu prowadzą do znacznych zakłóceń konkurencji między operatorami sieci łączności ruchomej w Unii, które szkodzą sprawnemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego. Ograniczają także zdolność dostawców usług roamingu do przewidywania swoich kosztów hurtowych, a tym samym do oferowania swoim klientom przejrzystych i konkurencyjnych pakietów taryfowych na poziomie detalicznym. Z uwagi na ograniczoną możliwość skutecznego rozwiązania tych problemów przez krajowe organy regulacyjne na poziomie krajowym należy zastosować maksymalną opłatę hurtową do usług transmisji danych w roamingu. Należy zatem nałożyć obowiązki regulacyjne w odniesieniu do usług transmisji danych w roamingu regulowanym na poziomie hurtowym, aby ustalić bardziej uzasadnioną relację pomiędzy opłatami hurtowymi a kosztami świadczenia tych usług, oraz na poziomie detalicznym, aby chronić interesy klientów korzystających z roamingu.

(73) Dostawcy usług roamingu nie powinni obciążać klienta korzystającego z roamingu kosztami jakiejkolwiek usługi transmisji danych w roamingu regulowanym, dopóki klient korzystającego z roamingu nie wyrazi zgody na świadczenie takiej usługi.

(74) Zakres niniejszego rozporządzenia powinien obejmować świadczenie ogólnounijnych detalicznych usług transmisji danych w roamingu. Specyfika rynków usług roamingu, która uzasadniała przyjęcie rozporządzenia (WE) nr 717/2007 oraz nałożenie na operatorów sieci łączności ruchomej obowiązków w zakresie świadczenia połączeń głosowych i usług SMS w roamingu ogólnounijnym, dotyczy w równym stopniu świadczenia detalicznych usług transmisji danych w roamingu ogólnounijnym. Tak jak usługi połączeń głosowych i usługi SMS w roamingu, usługi transmisji danych w roamingu nie są nabywane oddzielnie na

▼B

poziomie krajowym, ale stanowią jedynie część szerszego pakietu usług detalicznych, jaki klienci nabywają od swojego dostawcy usług roamingu, co ogranicza tym samym działanie mechanizmów konkurencji. Podobnie, z uwagi na transgraniczny charakter odnośnych usług, krajowe organy regulacyjne, które mają za zadanie chronić i promować interesy klientów sieci ruchomych zamieszkujących ich terytorium, nie są w stanie kontrolować praktyk operatorów sieci odwiedzanej z siedzibą w innych państwach członkowskich.

(75) Podobnie jak w przypadku środków regulacyjnych wprowadzonych już w odniesieniu do usług połączeń głosowych i wiadomości SMS, dopóki rozwiązania strukturalne nie zapewnią wystarczającej konkurencji, najskuteczniejszym i najbardziej proporcjonalnym podejściem w zakresie regulacji poziomu cen ogólnounijnych detalicznych usług transmisji danych w roamingu w okresie przejściowym jest wprowadzenie wymogu, zgodnie z którym dostawcy usług roamingu zobowiązani są do zaoferowania klientom korzystającym z roamingu tymczasowej eurotaryfy usług transmisji danych, która nie przekracza określonej opłaty maksymalnej. Eurotaryfę usług transmisji danych należy ustalić na poziomie ochronnym, który zagwarantuje dostawcom usług roamingu wystarczającą marżę, zapewniając jednocześnie ochronę konsumentów do czasu zapewnienia skutecznego funkcjonowania rozwiązań strukturalnych i jednocześnie odzwierciedlając także w bardziej uzasadniony sposób koszty świadczenia usług.

(76) Tymczasowa eurotaryfa usług transmisji danych, jaka może być oferowana klientom korzystającym z roamingu, powinna zatem odzwierciedlać uzasadnioną marżę w stosunku do kosztów świadczenia usługi transmisji danych w roamingu regulowanym, pozostawiając jednocześnie dostawcom usług roamingu swobodę konkurowania dzięki różnicowaniu ich ofert oraz dostosowaniu ich struktur cenowych do warunków rynkowych i preferencji konsumentów. Taki pułap ochronny należy ustalić na poziomie, który nie zakłóci korzyści dla konkurencji wynikających z wprowadzenia rozwiązań strukturalnych i mógłby zostać zniesiony po tym, jak rozwiązania strukturalne zaczną przynosić klientom konkretne i trwałe korzyści. Podobnie jak w przypadku podejścia przyjętego w odniesieniu do usług połączeń głosowych i wiadomości SMS w roamingu, ze względu na oczekiwane zmniejszenie kosztów świadczenia detalicznych usług transmisji danych w roamingu, maksymalne regulowane opłaty w ramach tymczasowej eurotaryfy usług transmisji danych powinny być stopniowo obniżane.

(77) Tymczasowa eurotaryfa usług transmisji danych powinna mieć automatyczne zastosowanie do wszelkich nowych lub dotychczasowych klientów korzystających z roamingu, którzy celowo nie wybrali lub celowo nie wybiorą określonej taryfy roamingowej dla usług transmisji danych ani pakietu usług roamingu obejmującego usługi transmisji danych w roamingu regulowanym.

(78) W celu zapewnienia, aby konsumenci płacili tylko za te usługi transmisji danych, z których faktycznie skorzystali, i aby uniknąć problemu ukrytych opłat wynikających z mechanizmów naliczania stosowanych przez operatorów, który wystąpił w przypadku usług połączeń głosowych po wprowadzeniu rozporządzenia (WE) nr 717/2007, opłaty w ramach tymczasowej

▼B

eurotaryfy usług transmisji danych powinny być naliczane według kilobajtów. Taki sposób naliczania jest zgodny z mechanizmem naliczania stosowanym już na poziomie hurtowym.

(79) Dostawcy usług roamingu mogą oferować sprawiedliwą, całościową miesięczną stawkę ryczałtową, do której nie mają zastosowania żadne opłaty maksymalne i która mogłaby obejmować wszystkie usługi w roamingu ogólnounijnym.

(80) W celu zapewnienia wszystkim użytkownikom połączeń głosowych telefonii ruchomej korzyści płynących z niniejszego rozporządzenia, tymczasowe wymogi dotyczące cen detalicznych powinny mieć zastosowanie niezależnie od faktu, czy klient korzystający z roamingu korzysta u dostawcy usług roamingu z usługi na zasadzie przedpłaty (pre-paid), czy z usługi abonamentowej, a także niezależnie od tego, czy dostawca usług roamingu posiada własną sieć, czy jest operatorem wirtualnej sieci ruchomej, czy też odsprzedaje usługi połączeń głosowych telefonii ruchomej.

(81) W przypadku gdy unijni operatorzy usług telefonii ruchomej stwierdzą, że korzyści płynące z interoperacyjności i połączenia od punktu wyjścia do punktu docelowego dla ich klientów są zagrożone rozwiązaniem lub ryzykiem rozwiązania ich umów z operatorami sieci łączności ruchomej w innych państwach członkowskich lub gdy stwierdzą brak możliwości świadczenia swoim klientom usług w innym państwie członkowskim w wyniku braku umowy z przynajmniej jednym operatorem hurtowym sieci, krajowe organy regulacyjne powinny skorzystać, jeżeli to konieczne, z uprawnień przysługujących im na mocy art. 5 dyrektywy o dostępie w celu zapewnienia odpowiedniego dostępu oraz połączeń sieciowych dla zagwarantowania połączenia od punktu wyjścia do punktu docelowego i interoperacyjności usług, uwzględniając cele określone w art. 8 dyrektywy ramowej, w szczególności utworzenie w pełni funkcjonującego rynku wewnętrznego usług łączności elektronicznej.

(82) W celu poprawy przejrzystości cen detalicznych usług roamingu oraz aby pomóc klientom korzystającym z roamingu w podejmowaniu decyzji co do używania ich urządzeń mobilnych podczas pobytu za granicą, operatorzy usług łączności ruchomej powinni dostarczać swoim klientom korzystającym z roamingu bezpłatne informacje o wysokości opłat roamingowych, jakie mają do nich zastosowanie przy korzystaniu z usług roamingu w odwiedzanym państwie członkowskim. Ponieważ niektóre grupy klientów mogą być dobrze poinformowane o opłatach roamingowych, dostawcy usług roamingu powinni zapewnić możliwość zrezygnowania w prosty sposób z tej automatycznej tekstowej usługi informacyjnej. Operatorzy powinni ponadto aktywnie udzielać swoim klientom, pod warunkiem że ci znajdują się na terytorium Unii, na ich wniosek i nieodpłatnie, dodatkowych informacji o opłatach za minutę połączenia lub za wiadomość SMS lub za megabajt przesłanych danych (wraz z podatkiem VAT) za wykonywanie lub odbieranie połączeń głosowych, a także za wysyłanie i odbieranie wiadomości SMS, MMS i innych usług transmisji danych w odwiedzanym państwie członkowskim.

▼B

(83) Zapewnienie przejrzystości wymaga, aby operatorzy byli zobowiązani do udzielania informacji o wysokości opłat roamingowych, w szczególności o wysokości eurotaryfy usług głosowych, eurotaryfy SMS i eurotaryfy usług transmisji danych oraz – o ile ją oferują – całościowej stawki ryczałtowej, przy zawieraniu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz każdorazowo w przypadku zmiany wysokości opłat roamingowych. Dostawcy usług roamingu powinni udzielać informacji o opłatach roamingowych za pomocą odpowiednich środków, takich jak faktury, internet, reklama telewizyjna lub przesyłki reklamowe. Wszystkie informacje i oferty powinny być jasne, zrozumiałe, pozwalać na porównanie i być przejrzyste w odniesieniu do cen i charakterystyki usługi. Reklamowanie ofert usług roamingu i ich sprzedaż klientom powinny być w pełni zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony konsumentów, a w szczególności z dyrektywą 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym („dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”) ([1]). Dostawcy usług roamingu powinni zapewnić, aby wszyscy ich klienci korzystający z roamingu mieli świadomość możliwości skorzystania z taryf regulowanych w danym okresie i powinni poinformować klientów na piśmie oraz w jasny i bezstronny sposób o warunkach eurotaryfy usług głosowych, eurotaryfy SMS i eurotaryfy usług transmisji danych oraz o prawie do skorzystania z nich i do ich zmiany na inne.

(84) Ponadto należy wprowadzić środki mające na celu poprawę przejrzystości opłat detalicznych w przypadku wszystkich usług transmisji danych w roamingu, w szczególności w celu wyeliminowania problemu szokująco wysokich rachunków, który stanowi barierę na drodze do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, a także zapewnienie klientom korzystającym z roamingu narzędzi potrzebnych im do monitorowania i kontrolowania własnych wydatków w zakresie usług transmisji danych w roamingu. Nie powinno również być przeszkód w powstawaniu zastosowań lub technologii, które mogą stanowić zastępstwo lub alternatywę dla takich usług roamingu, jak Wi-Fi.

(85) W szczególności dostawcy usług roamingu powinni dostarczać bezpłatnie swoim klientom korzystającym z roamingu zindywidualizowane informacje taryfowe dotyczące opłat mających zastosowanie do tych klientów w zakresie usług transmisji danych w roamingu każdorazowo w momencie uruchamiania przez klientów usługi transmisji danych w roamingu po raz pierwszy po przybyciu do innego państwa. Informacje te powinny zostać przekazane na urządzenie mobilne klienta w sposób najbardziej odpowiedni dla ich łatwego odbioru i zrozumienia oraz w sposób umożliwiający łatwy dostęp do tych informacji w późniejszym terminie.

(86) Aby ułatwić klientom zrozumienie skutków finansowych korzystania z usług transmisji danych w roamingu oraz aby pozwolić im monitorować i kontrolować własne wydatki, dostawcy usług roamingu powinni, zarówno przed zawarciem umowy, jak i po jej zawarciu, przedstawiać klientom na bieżąco odpowiednie informacje o opłatach z tytułu usług transmisji danych w roamingu regulowanym. W zakres takich informacji mogą wchodzić przykłady przybliżonej ilości danych używanych na przykład przy wysyłaniu wiadomości pocztą elektroniczną, przesyłaniu zdjęcia, przeglądaniu stron internetowych czy korzystaniu z aplikacji mobilnych.

([1]) Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22.

▼B

(87) Ponadto w celu uniknięcia szokująco wysokich rachunków dostawcy usług roamingu powinni określić jeden lub większą liczbę maksymalnych pułapów wyrażonych w kwotach opłat lub objętości danych możliwych do pobrania, jakie obowiązywać będą klientów w związku z korzystaniem z usług transmisji danych w roamingu, wyrażonych w walucie, w której klient korzystający z roamingu otrzymuje rachunki, i które powinni zaoferować bezpłatnie wszystkim swoim klientom korzystającym z roamingu, a także odpowiednio ich powiadamiać, w takiej formie, która umożliwia ponowne odczytanie w późniejszym terminie, o zbliżaniu się do wybranego pułapu. Po osiągnięciu tego maksymalnego pułapu klienci nie powinni dłużej otrzymywać tych usług lub ponosić opłat z ich tytułu, o ile nie zażądają oni wyraźnie kontynuowania korzystania z tych usług zgodnie z warunkami określonymi w powiadomieniu. W takim przypadku powinni oni otrzymać bezpłatne potwierdzenie w takiej formie, która umożliwia ponowne odczytanie w późniejszym terminie. Klienci korzystający z roamingu powinni mieć możliwość wyboru któregokolwiek z tych maksymalnych pułapów wyrażonych w kwotach opłat lub objętości danych możliwych do pobrania w rozsądnym czasie lub możliwość odrzucenia tej opcji. O ile klienci nie zdecydują inaczej, powinni korzystać z domyślnego systemu pułapów.

(88) Tego rodzaju środki służące przejrzystości powinny być traktowane jako minimalne zabezpieczenia dla klientów korzystających z roamingu i nie powinny uniemożliwiać dostawcom usług roamingu oferowania swoim klientom szeregu innych narzędzi, które ułatwiają klientom przewidywanie i kontrolowanie swoich wydatków w zakresie usług transmisji danych w roamingu. Wielu dostawców usług roamingu rozwija na przykład nowe oferty detaliczne w zakresie świadczenia usług roamingu według taryfy ryczałtowej, umożliwiające transmisję danych w roamingu za określoną cenę i w ciągu określonego czasu aż do osiągnięcia rozsądnego pułapu wyrażonego w objętości danych możliwych do pobrania. Dostawcy usług roamingu opracowują również systemy umożliwiające powiadamianie w czasie rzeczywistym klientów korzystających z roamingu o aktualnej kwocie do zapłaty za usługi transmisji danych w roamingu. Aby zapewnić sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego, należy w zharmonizowanych przepisach uwzględnić tę ewolucję rynków krajowych.

(89) Klienci korzystający z taryf przedpłaconych mogą również otrzymywać szokująco wysokie rachunki za korzystanie z usług transmisji danych w roamingu. W związku z tym przepisy dotyczące progu odcięcia powinny również mieć zastosowanie do tych klientów.

(90) Istnieją istotne różnice pomiędzy taryfami w roamingu regulowanym na terytorium Unii a taryfami w roamingu ponoszonymi przez konsumentów podczas podróży poza Unię, które są znacząco wyższe od cen na terytorium Unii. Z uwagi na brak spójnego podejścia w odniesieniu do przejrzystości i środków ochronnych dotyczących roamingu poza Unią, konsumenci nie są pewni swoich praw i w związku z tym często powstrzymują się od korzystania z usług łączności ruchomej za granicą. Dostęp do przejrzystych informacji mógłby pomóc konsumentom nie tylko w podjęciu decyzji o sposobie używania posiadanego urządzenia mobilnego w trakcie podróży za granicę (zarówno na terytorium Unii, jak i poza nim), lecz także w dokonaniu wyboru

▼B

między dostawcami usług roamingu. W związku z tym konieczne jest rozwiązanie problemu braku przejrzystości i ochrony konsumenta poprzez zastosowanie określonych środków w zakresie przejrzystości i środków ochronnych również w odniesieniu do usług roamingu świadczonych poza Unią. Środki takie przyczyniłyby się do rozwoju konkurencji i poprawy funkcjonowania rynku wewnętrznego.

(91) Jeżeli operator sieci odwiedzanej w odwiedzanym państwie poza Unią nie zezwala dostawcy usług roamingu na monitorowanie w czasie rzeczywistym korzystania z takiej usługi przez jego klientów, dostawca usług roamingu nie powinien być zobowiązany do wprowadzania maksymalnych pułapów wyrażonych w kwotach opłat lub objętości danych możliwych do pobrania w celu ochrony klientów.

(92) Krajowe organy regulacyjne, które są odpowiedzialne za realizację zadań wynikających z ram regulacyjnych łączności elektronicznej z 2002 r., powinny posiadać uprawnienia umożliwiające im nadzór nad realizacją obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia i ich egzekwowanie na terytorium podlegającym ich właściwości. Powinny one także monitorować zmiany wysokości opłat za usługi łączności głosowej i transmisji danych pobieranych od klientów korzystających z roamingu na terytorium Unii, w tym, w odpowiednich przypadkach, w odniesieniu do konkretnych kosztów związanych z realizacją i odbiorem połączeń roamingowych w najbardziej oddalonych regionach Unii oraz w odniesieniu do konieczności zapewnienia możliwości odzyskania tych kosztów na rynku hurtowym, a także monitorować, czy techniki sterowania połączeniami nie są wykorzystywane w celu ograniczenia wyboru na szkodę klientów. Organy te powinny zapewnić, aby zainteresowane podmioty miały dostęp do aktualnych informacji o stosowaniu niniejszego rozporządzenia, oraz publikować co sześć miesięcy wyniki tego monitorowania. Informacje na temat klientów biznesowych, klientów usług abonamentowych i klientów usług przedpłaconych powinny być przedstawiane oddzielnie.

(93) Roaming w granicach jednego kraju w najbardziej oddalonych regionach Unii, w których uprawnienia do świadczenia usług telefonii ruchomej różnią się od uprawnień wydawanych na pozostałym obszarze danego kraju, mógłby korzystać z obniżek stawek odpowiadających obniżkom stosowanym na rynku wewnętrznym usług roamingu. Wdrożenie niniejszego rozporządzenia nie powinno spowodować wprowadzenia mniej korzystnych cen dla klientów korzystających z usług roamingu w granicach kraju w stosunku do klientów korzystających z usług roamingu ogólnounijnego. Organy krajowe mogą w tym celu przyjąć dodatkowe środki zgodne z prawem unijnym.

(94) Przy określaniu przepisów dotyczących sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny uwzględnić między innymi możliwość wypłacenia rekompensaty klientom przez dostawców usług roamingu za wszelkie opóźnienia lub utrudnienia w zmianie na alternatywnego dostawcę usług roamingu, zgodnie ze swoim prawem krajowym.

▼B

(95) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie stworzenie wspólnego podejścia mającego zapewnić, aby użytkownicy publicznych sieci łączności ruchomej podczas podróży na terytorium Unii nie byli obciążani wygórowanymi opłatami za usługi roamingu ogólnounijnego, a tym samym osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony konsumentów poprzez zwiększenie konkurencji między dostawcami usług roamingu, nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte w sposób bezpieczny, zharmonizowany i szybki przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(96) Obowiązki regulacyjne dotyczące hurtowych opłat za usługi połączeń głosowych, wiadomości SMS i usługi transmisji danych w roamingu należy utrzymać, dopóki nie zostanie zapewnione skuteczne funkcjonowanie rozwiązań strukturalnych i dopóki na rynkach hurtowych nie pojawi się wystarczająca konkurencja. Ponadto obecne tendencje rynkowe pokazują, że usługi transmisji danych będą się stopniowo stawać najważniejszym segmentem usług łączności ruchomej, a hurtowe usługi transmisji danych w roamingu charakteryzują się obecnie największą dynamiką, czego efektem są ceny znacznie poniżej obecnych stawek regulowanych.

(97) Pułapy ochronne na poziomie detalicznym należy ustalić na wystarczająco wysokim poziomie, który nie zakłóci potencjalnych korzyści dla konkurencji wynikających z rozwiązań strukturalnych i mogłyby zostać całkowicie zniesione po zapewnieniu skutecznego funkcjonowania tych rozwiązań strukturalnych i osiągnięciu prawdziwego rynku wewnętrznego. Pułapy ochronne na poziomie detalicznym powinny zatem być stopniowo obniżane, a następnie powinny przestać obowiązywać.

(98) Komisja powinna dokonać przeglądu skuteczności niniejszego rozporządzenia w świetle jego celów oraz wkładu we wdrażanie ram regulacyjnych łączności elektronicznej z 2002 r. i sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego. W tym kontekście Komisja powinna rozważyć wpływ rozporządzenia na pozycję konkurencyjną różnej wielkości dostawców usług łączności ruchomej w różnych częściach Unii na rozwój, tendencje i przejrzystość w zakresie opłat detalicznych i hurtowych, ich stosunek do kosztów rzeczywistych, zakres, w jakim założenia oceny skutków załączonej do niniejszego rozporządzenia zostały potwierdzone koszty przestrzegania rozporządzenia i jego wpływ na inwestycje. W świetle rozwoju technologii Komisja powinna również rozważyć dostępność i jakość usług będących alternatywą dla roamingu (na przykład dostęp przez Wi-Fi).

(99) Obowiązki regulacyjne dotyczące hurtowych i detalicznych opłat za usługi połączeń głosowych, wiadomości SMS i usługi transmisji danych w roamingu należy utrzymać w celu zapewnienia ochrony klientom, dopóki konkurencja na rynku usług detalicznych lub hurtowych nie będzie w pełni rozwinięta. W tym celu Komisja powinna ocenić do dnia 30 czerwca 2016 r., czy cele niniejszego rozporządzenia zostały osiągnięte, w tym również,

▼B

czy w pełni wdrożono rozwiązania strukturalne oraz czy na rynku wewnętrznym usług roamingu w wystarczającym stopniu rozwinięta jest konkurencja. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że konkurencja nie jest rozwinięta w wystarczającym stopniu, Komisja powinna przedstawić stosowne wnioski Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony konsumentom począwszy od 2017 r.

(100) Po dokonaniu wspomnianego wyżej przeglądu, a także w celu zapewnienia stałego monitorowania usług roamingu w Unii, Komisja powinna co dwa lata sporządzać sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady zawierające ogólne streszczenie najnowszych tendencji w zakresie usług roamingu i średniookresową ocenę postępu w zakresie realizacji celów niniejszego rozporządzenia oraz ewentualnych alternatywnych możliwości realizacji tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wprowadza wspólne podejście mające na celu zapewnienie ochrony użytkowników publicznych sieci łączności ruchomej podczas podróży na terytorium Unii przed nadmiernymi, w stosunku do konkurencyjnych cen krajowych, opłatami z tytułu usług roamingu ogólnounijnego za wykonywanie i odbieranie połączeń, wysyłanie i odbieranie wiadomości SMS oraz korzystanie z usług transmisji danych z komutacją pakietów, przyczyniając się tym samym do sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, przy jednoczesnym osiągnięciu wysokiego poziomu ochrony konsumentów, pobudzeniu konkurencji i przejrzystości na rynku, oraz tworząc zarówno zachęty do innowacyjności, jak i oferując konsumentom większy wybór.

Niniejsze rozporządzenie określa przepisy umożliwiające odrębną sprzedaż usług roamingu regulowanego niezależnie od krajowych usług łączności ruchomej oraz określa warunki hurtowego dostępu do publicznych sieci łączności ruchomej do celów świadczenia usług roamingu regulowanego. Określa ono również przejściowe zasady dotyczące opłat, jakie mogą być pobierane przez dostawców usług roamingu za świadczenie usług roamingu regulowanego w zakresie połączeń głosowych inicjowanych i kończonych na terytorium Unii, wiadomości SMS wysyłanych i odbieranych na terytorium Unii oraz usług transmisji danych z komutacją pakietów klientom korzystającym z roamingu za pośrednictwem sieci łączności ruchomej na terytorium Unii. Ma ono zastosowanie zarówno do opłat pobieranych przez operatorów sieci na poziomie hurtowym, jak również do opłat pobieranych przez dostawców usług roamingu na poziomie detalicznym.

2. Odrębna sprzedaż regulowanych usług roamingu niezależnie od krajowych usług łączności ruchomej stanowi konieczny etap pośredni mający na celu zwiększenie konkurencji, tak aby obniżyć taryfy roamingowe dla klientów w celu osiągnięcia rynku wewnętrznego usług łączności ruchomej, na którym ostatecznie nie będzie rozróżnienia między taryfami krajowymi i roamingowymi.

▼B

3. Niniejsze rozporządzenie określa także zasady mające na celu zwiększenie przejrzystości cen i poprawę przekazywania informacji o opłatach użytkownikom usług roamingu.

4. Niniejsze rozporządzenie stanowi środek szczególny w rozumieniu art. 1 ust. 5 dyrektywy ramowej.

5. Maksymalne opłaty określone w niniejszym rozporządzeniu są wyrażone w euro.

6. W przypadku gdy maksymalne opłaty na mocy art. 7, 9 i 12 są wyrażone w walutach innych niż euro, początkowe pułapy opłat zgodne z tymi artykułami są przeliczane na te waluty przy zastosowaniu referencyjnych kursów wymiany opublikowanych w dniu 1 maja 2012 r. przez Europejski Bank Centralny w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Na użytek kolejnych pułapów przewidzianych w art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1, zmienione wartości ustala się według referencyjnego kursu wymiany opublikowanego w ten sposób w dniu 1 maja danego roku kalendarzowego. W przypadku maksymalnych opłat na mocy art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1, pułapy w walutach innych niż euro są zmieniane corocznie począwszy od roku 2015. Corocznie zmieniane pułapy w tych walutach mają zastosowanie od dnia 1 lipca, przy zastosowaniu referencyjnych kursów wymiany opublikowanych w dniu 1 maja tego samego roku.

7. W przypadku gdy maksymalne opłaty na mocy art. 8, 10 i 13 są wyrażone w walutach innych niż euro, początkowe pułapy zgodne z tymi artykułami są przeliczane na te waluty przy zastosowaniu średniej referencyjnych kursów wymiany opublikowanych w dniach 1 marca, 1 kwietnia i 1 maja 2012 r. przez Europejski Bank Centralny w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Na użytek kolejnych pułapów przewidzianych w art. 8 ust. 2, art. 10 ust. 2 oraz art. 13 ust. 2, zmienione wartości ustala się przy zastosowaniu średniej referencyjnego kursu wymiany ogłoszonego w ten sposób w dniach 1 marca, 1 kwietnia i 1 maja danego roku kalendarzowego. W przypadku maksymalnych opłat na mocy art. 8 ust. 2, art. 10 ust. 2 oraz art. 13 ust. 2, pułapy w walutach innych niż euro są zmieniane corocznie począwszy od roku 2015. ►C1 Corocznie zmieniane pułapy w tych walutach mają zastosowanie od dnia 1 lipca, przy zastosowaniu średniej referencyjnych kursów wymiany opublikowanych w dniach 1 marca, 1 kwietnia i 1 maja tego samego roku. ◄

Artykuł 2

Definicje

1. Na użytek niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają definicje określone w art. 2 dyrektywy w sprawie dostępu, art. 2 dyrektywy ramowej oraz art. 2 dyrektywy o usłudze powszechnej.

2. Poza definicjami, o których mowa w ust. 1, zastosowanie mają również następujące definicje:

▼B

a) „dostawca usług roamingu” oznacza przedsiębiorstwo, które świadczy klientowi korzystającemu z roamingu detaliczne usługi roamingu regulowanego;

b) „operator krajowy” oznacza przedsiębiorstwo, które świadczy klientowi korzystającemu z roamingu krajowe usługi łączności ruchomej;

c) „alternatywny dostawca usług roamingu” oznacza dostawcę usług roamingu innego niż operator krajowy;

d) „sieć macierzysta” oznacza publiczną sieć łączności znajdującą się na terytorium państwa członkowskiego i wykorzystywaną przez dostawcę usług roamingu do świadczenia detalicznych usług roamingu regulowanego klientowi korzystającemu z roamingu;

e) „sieć odwiedzana” oznacza naziemną publiczną sieć łączności ruchomej znajdującą się na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie operatora krajowego klienta korzystającego z roamingu, który pozwala klientowi korzystającemu z roamingu wykonywać lub odbierać połączenia, wysyłać lub odbierać wiadomości SMS lub dane w transmisji danych z komutacją pakietów, dzięki uzgodnieniom z operatorem sieci macierzystej;

f) „roaming ogólnounijny” oznacza wykorzystanie urządzenia mobilnego przez klienta korzystającego z roamingu w celu wykonywania lub odbierania połączeń wewnątrzunijnych, a także wysyłania lub odbierania wewnątrzunijnych wiadomości SMS lub dokonywania transmisji danych z komutacją pakietów, podczas pobytu w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, w którym znajduje się sieć operatora krajowego, dzięki uzgodnieniom między operatorem sieci macierzystej a operatorem sieci odwiedzanej;

g) „klient korzystający z roamingu” oznacza klienta dostawcy usług roamingu regulowanego, świadczonych poprzez naziemną publiczną sieć łączności ruchomej znajdującą się na terytorium Unii, którego umowa lub porozumienie z tym dostawcą usług roamingu pozwala na korzystanie z usługi roamingu ogólnounijnego;

h) „połączenie realizowane w roamingu regulowanym” oznacza połączenie głosowe telefonii ruchomej wykonywane przez klienta korzystającego z roamingu, inicjowane w sieci odwiedzanej i zakończone w publicznej sieci łączności na terytorium Unii lub połączenie odebrane przez klienta korzystającego z roamingu, które zostało zainicjowane w publicznej sieci łączności na terytorium Unii i zakończone w sieci odwiedzanej;

i) „eurotaryfa usług głosowych” oznacza każdą taryfę, której wysokość nie przekracza opłaty maksymalnej określonej w art. 8 i którą dostawca usług roamingu może pobrać z tytułu świadczenia połączeń realizowanych w roamingu regulowanym zgodnie z tym artykułem;

▼B

j) „wiadomość SMS” oznacza wiadomość tekstową w ramach usługi Short Message Service, złożoną głównie ze znaków alfabetycznych lub numerycznych, którą można przesyłać między numerami w sieci ruchomej lub stacjonarnej przyznanymi zgodnie z krajowymi planami numeracyjnymi;

k) „wiadomość SMS w roamingu regulowanym” oznacza wiadomość SMS wysłaną przez klienta korzystającego z roamingu, która została zainicjowana w sieci odwiedzanej i zakończona w publicznej sieci łączności w Unii, lub wiadomość SMS odebraną przez klienta korzystającego z roamingu, która została zainicjowana w publicznej sieci łączności w Unii i zakończona w sieci odwiedzanej;

l) „eurotaryfa SMS” oznacza każdą taryfę, której wysokość nie przekracza opłaty maksymalnej określonej w art. 10, którą dostawca usług roamingu może pobrać z tytułu świadczenia usług wiadomości SMS w roamingu regulowanym zgodnie z tym artykułem;

m) „usługa transmisji danych w roamingu regulowanym” oznacza usługę roamingu umożliwiającą przesył danych z komutacją pakietów przez klienta korzystającego z roamingu za pomocą urządzenia mobilnego, podczas gdy jest ono połączone z siecią odwiedzaną. Usługa transmisji danych w roamingu regulowanym nie obejmuje przekazywania lub odbierania połączeń realizowanych w roamingu regulowanym ani wiadomości SMS w roamingu regulowanym, ale obejmuje przekazywanie i odbieranie wiadomości MMS;

n) „eurotaryfa usług transmisji danych” oznacza każdą taryfę, której wysokość nie przekracza opłaty maksymalnej określonej w art. 13, którą dostawca usługi roamingu może pobrać z tytułu świadczenia usług transmisji danych w roamingu regulowanym zgodnie z tym artykułem;

o) „hurtowy dostęp do usług roamingu” oznacza bezpośredni hurtowy dostęp do usług roamingu lub dostęp hurtowy na zasadzie odsprzedaży usług roamingu;

p) „bezpośredni hurtowy dostęp do usług roamingu” oznacza udostępnienie przez operatora sieci łączności ruchomej innemu przedsiębiorstwu urządzeń lub usług, na określonych warunkach, do celu świadczenia przez takie inne przedsiębiorstwo usług roamingu regulowanego klientom korzystającym z roamingu;

q) „dostęp hurtowy na zasadzie odsprzedaży usług roamingu” oznacza świadczenie usług roamingu hurtowego przez operatora sieci łączności ruchomej innego niż operator sieci odwiedzanej innemu przedsiębiorstwu w celu świadczenia przez takie inne przedsiębiorstwo usług roamingu regulowanego klientom korzystającym z roamingu.

Artykuł 3

Hurtowy dostęp do usług roamingu

1. Operatorzy sieci łączności ruchomej uwzględniają wszystkie uzasadnione wnioski o hurtowy dostęp do usług roamingu.

▼B

2. Operatorzy sieci łączności ruchomej mogą odrzucić wnioski o hurtowy dostęp do usług roamingu jedynie na podstawie obiektywnych kryteriów.

3. Hurtowy dostęp do usług roamingu obejmuje dostęp do wszystkich elementów sieci i urządzeń towarzyszących oraz dostęp do odpowiednich usług, oprogramowania i systemów informatycznych niezbędnych do świadczenia klientom usług roamingu regulowanego.

4. Przepisy dotyczące hurtowych opłat za usługi w roamingu regulowanym określone w art. 7, 9 i 12 mają zastosowanie do zapewniania dostępu do wszystkich elementów hurtowego dostępu do usług roamingu, o których mowa w ust. 3.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego, w przypadku dostępu hurtowego na zasadzie odsprzedaży usług roamingu, operatorzy sieci łączności ruchomej mogą pobierać uczciwe i uzasadnione ceny z tytułu udostępnienia elementów, których nie obejmuje ust. 3.

5. Operatorzy sieci łączności ruchomej publikują ofertę referencyjną z uwzględnieniem wytycznych BEREC, o których mowa w ust. 8, oraz udostępniają ją przedsiębiorstwu występującemu z wnioskiem o hurtowy dostęp do usług roamingu. Operatorzy sieci łączności ruchomej udostępniają przedsiębiorstwu występującemu z wnioskiem o dostęp zgodny z niniejszym artykułem projekt umowy dotyczącej takiego dostępu nie później niż w terminie jednego miesiąca po pierwotnym otrzymaniu wniosku przez operatora sieci łączności ruchomej. Hurtowy dostęp do usług roamingu przyznawany jest w rozsądnym terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od zawarcia umowy. Operatorzy sieci łączności ruchomej, którzy otrzymali wniosek o hurtowy dostęp do usług roamingu, oraz przedsiębiorstwa występujące z wnioskiem o dostęp prowadzą negocjacje w dobrej wierze.

6. Oferta referencyjna, o której mowa w ust. 5, musi być wystarczająco szczegółowa oraz uwzględniać wszystkie elementy niezbędne do hurtowego dostępu do usług roamingu, o którym mowa w ust. 3, a także zawiera opis ofert mających znaczenie dla bezpośredniego hurtowego dostępu do usług roamingu i dostępu hurtowego na zasadzie odsprzedaży usług roamingu, oraz powiązane warunki. W razie konieczności krajowe organy regulacyjne narzucają wprowadzenie zmian do oferty referencyjnej w celu wypełnienia obowiązków określonych w niniejszym artykule.

7. W przypadku gdy przedsiębiorstwo występujące z wnioskiem o dostęp chce włączenia do negocjacji handlowych również takich elementów, których nie obejmuje oferta referencyjna, operatorzy sieci łączności ruchomej odpowiadają na takie wnioski w rozsądnym terminie nieprzekraczającym dwóch miesięcy od pierwotnego otrzymania wniosku. Do celów niniejszego ustępu ust. 2 i 5 nie mają zastosowania.

8. Aby wesprzeć konsekwentne stosowanie niniejszego artykułu, BEREC – po konsultacji z zainteresowanymi stronami i w ścisłej współpracy z Komisją – ustanowi do dnia 30 września 2012 r. wytyczne dotyczące hurtowego dostępu do usług roamingu.

9. Ust. 5–7 mają zastosowanie od dnia 1 stycznia 2013 r.

▼B

Artykuł 4

Odrębna sprzedaż detalicznych usług roamingu regulowanego

1. Operatorzy krajowi umożliwiają swoim klientom dostęp do regulowanych usług połączeń głosowych, wiadomości SMS oraz transmisji danych w roamingu, oferowanych w pakiecie przez jakiegokolwiek alternatywnego dostawcę usług roamingu.

Ani operatorzy krajowi, ani dostawcy usług roamingu nie mogą uniemożliwiać klientom dostępu do usług transmisji danych w roamingu regulowanym świadczonych przez alternatywnego dostawcę usług roamingu bezpośrednio w sieci odwiedzanej.

2. Klientom korzystającym z roamingu przysługuje prawo do zmiany w każdej chwili dostawcy usług roamingu. W przypadku gdy klient korzystający z roamingu wybierze zmianę dostawcy usług roamingu, zmiana taka odbywa się bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie w możliwie najkrótszym terminie w zależności od rozwiązania technicznego wybranego dla wdrożenia odrębnej sprzedaży detalicznej usług roamingu regulowanego, a w żadnym wypadku nie później niż w terminie trzech dni roboczych od dnia zawarcia umowy z nowym dostawcą usług roamingu.

3. Zmiana na alternatywnego dostawcę usług roamingu lub między dostawcami usług roamingu jest nieodpłatna dla klientów i jest możliwa w każdym planie taryfowym. Nie wiąże się z nią jakikolwiek abonament ani dodatkowe stałe lub okresowe opłaty odnoszące się do elementów abonamentu innych niż usługa roamingu, w porównaniu z warunkami sprzed zmiany.

4. Operatorzy krajowi informują w jasnej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formie wszystkich swoich klientów korzystających z roamingu o możliwości wyboru usług, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy.

W szczególności podczas zawierania lub przedłużania umowy o świadczenie usług łączności ruchomej operatorzy krajowi przekazują indywidualnie każdemu swojemu klientowi pełne informacje dotyczące możliwości wyboru alternatywnego dostawcy usług roamingu oraz nie utrudniają zawarcia umowy z alternatywnym dostawcą usług roamingu. Klienci, którzy zawierają umowę o świadczenie usług roamingu regulowanego z operatorem krajowym, wyraźnie potwierdzają, że zostali poinformowani o takiej możliwości. Operator krajowy nie utrudnia i nie odradza sprzedawcom detalicznym działającym jako jego punkty sprzedaży oferowania umów na odrębne usługi roamingu zawieranych z alternatywnymi dostawcami usług roamingu ani nie zniechęca tych sprzedawców do oferowania takich umów.

5. Parametry techniczne usług roamingu regulowanego nie są zmieniane w taki sposób, by różniły się one pod względem parametrów technicznych od usług roamingu regulowanego – w tym również parametrów jakościowych – świadczonych na rzecz klienta przed zmianą. W przypadku gdy zmiana nie dotyczy wszystkich usług roamingu regulowanego, te usługi, których nie dotyczyła zmiana, są w dalszym ciągu świadczone w tej samej cenie i, w możliwie największym zakresie, z zachowaniem tych samych parametrów technicznych, w tym również parametrów jakościowych.

▼B

6. Niniejszy artykuł ma zastosowanie od dnia 1 lipca 2014 r.

Artykuł 5

Wdrażanie odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego

1. Operatorzy krajowi wdrażają odrębną sprzedaż detalicznych usług roamingu regulowanego zgodnie z art. 4, tak aby klienci mieli możliwość korzystania z krajowych usług łączności ruchomej i z odrębnych usług roamingu regulowanego. Operatorzy krajowi uwzględniają wszystkie uzasadnione wnioski o dostęp do urządzeń i powiązanych usług wspierających istotnych dla odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego. Dostęp do tych urządzeń i usług wspierających, które są niezbędne do celów odrębnej sprzedaży usług roamingu regulowanego, w tym również usług w zakresie autoryzacji użytkownika, jest nieodpłatny i nie pociąga za sobą żadnych bezpośrednich opłat ze strony klienta.

2. W celu zapewnienia spójnego i jednoczesnego wdrożenia odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego w całej Unii Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych i po konsultacji z BEREC, do dnia 31 grudnia 2012 r., szczegółowe zasady dotyczące obowiązków w zakresie informacji, o których mowa w art. 4 ust. 4, a także dotyczące rozwiązania technicznego służącego wdrażaniu odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2, oraz stosuje się je od dnia 1 lipca 2014 r.

3. Rozwiązanie techniczne służące wdrażaniu odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego spełnia następujące kryteria:

a) łatwość obsługi przez konsumenta, w szczególności umożliwienie konsumentom łatwej i szybkiej zmiany na alternatywnego dostawcę usług roamingu przy zachowaniu swojego dotychczasowego numeru telefonu komórkowego oraz korzystaniu z tego samego urządzenia mobilnego;

b) zdolność zaspokojenia na konkurencyjnych warunkach wszystkich kategorii zapotrzebowań konsumenta, w tym intensywnego korzystania z usług transmisji danych;

c) zdolność skutecznego zwiększenia konkurencji, przy uwzględnieniu również możliwości wykorzystania przez operatorów posiadanych składników infrastruktury lub uzgodnień handlowych;

d) efektywność kosztowa przy uwzględnieniu podziału kosztów pomiędzy operatorów krajowych i alternatywnych dostawców usług roamingu;

e) zdolność do skutecznego wypełnienia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1;

f) umożliwienie maksymalnej interoperacyjności;

▼B

g) łatwość obsługi przez użytkownika, w szczególności w zakresie technicznej obsługi urządzeń mobilnych przy zmianie sieci;

h) zapewnienie, aby korzystanie z usług roamingu przez klientów z Unii w państwach trzecich lub przez klientów z państwa trzeciego w Unii nie było utrudnione;

i) zapewnienie poszanowania przepisów dotyczących ochrony prywatności, danych osobowych, bezpieczeństwa i integralności sieci oraz przejrzystości wymaganych na mocy dyrektywy ramowej i dyrektyw szczegółowych;

j) uwzględnienie promowania przez krajowe organy regulacyjne możliwości dostępu do informacji przez użytkowników końcowych oraz rozpowszechniania tych informacji lub korzystania przez nich z dowolnych aplikacji i usług, zgodnie z art. 8 ust. 4 lit. g) dyrektywy ramowej;

k) zapewnienie stosowania przez dostawców równoważnych warunków w równoważnych okolicznościach.

4. Do celów spełnienia kryteriów określonych w ust. 3 rozwiązanie techniczne może oznaczać zastosowanie jednego modelu technicznego lub połączenie większej ich liczby.

5. W razie konieczności Komisja udziela europejskiemu organowi normalizacyjnemu mandatu do dostosowania odpowiednich norm, które są konieczne do zharmonizowanego wdrażania odrębnej sprzedaży detalicznych usług roamingu regulowanego.

6. Ust. 1, 3, 4 i 5 niniejszego artykułu mają zastosowanie od dnia 1 lipca 2014 r.

Artykuł 6

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Łączności ustanowiony na mocy art. 22 dyrektywy ramowej. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 7

Opłaty hurtowe za wykonywanie połączeń realizowanych w roamingu regulowanym

1. Średnia opłata hurtowa, którą operator sieci odwiedzanej może pobrać od dostawcy usług roamingu klienta za zrealizowanie połączenia w roamingu regulowanym zainicjowanego w sieci odwiedzanej, obejmująca między innymi koszty zainicjowania, tranzytu i zakończenia połączenia, od dnia 1 lipca 2012 r. nie przekracza 0,14 EUR za minutę.

▼B

2. Średnia opłata hurtowa, o której mowa w ust. 1, ma zastosowanie w rozliczeniach między dowolnymi dwoma operatorami i obliczana jest za okres 12 miesięcy lub jakikolwiek krótszy okres pozostający do końca okresu stosowania maksymalnej średniej opłaty hurtowej określonej w niniejszym ustępie lub przed dniem 30 czerwca 2022 r. Maksymalna średnia opłata hurtowa zostaje obniżona do 0,10 EUR w dniu 1 lipca 2013 r. i do 0,05 EUR w dniu 1 lipca 2014 r. oraz, bez uszczerbku dla art. 19, pozostaje na poziomie 0,05 EUR do dnia 30 czerwca 2022 r.

3. Średnią opłatę hurtową, o której mowa w ust. 1, oblicza się, dzieląc łączny przychód z roamingu hurtowego przez łączną liczbę minut roamingu hurtowego wykorzystanych faktycznie do zapewnienia hurtowych połączeń roamingowych na terytorium Unii przez danego operatora w danym okresie, uzyskaną w wyniku kumulacji sekund, odpowiednio dostosowaną, aby uwzględnić możliwość zastosowania przez operatora sieci odwiedzanej minimalnej długości pierwszego impulsu nieprzekraczającej 30 sekund.

Artykuł 8

Opłaty detaliczne za połączenia realizowane w roamingu regulowanym

1. Dostawcy usług roamingu w sposób jasny i przejrzysty udostępniają i aktywnie oferują wszystkim swoim klientom korzystającym z roamingu eurotaryfę usług głosowych określoną w ust. 2. Taryfa ta nie wiąże się z jakimkolwiek abonamentem lub innymi stałymi lub okresowymi opłatami i może być łączona z dowolną taryfą detaliczną.

Składając tę ofertę, dostawcy usług roamingu przypominają swoim klientom korzystającym z roamingu, którzy wybrali konkretną taryfę roamingową lub pakiet roamingowy, o warunkach tej taryfy lub tego pakietu.

2. Ze skutkiem od dnia 1 lipca 2012 r. opłata detaliczna (bez podatku VAT) w ramach eurotaryfy usług głosowych, którą dostawca usług roamingu może pobierać od swojego klienta korzystającego z roamingu za połączenie realizowane w roamingu regulowanym, może być różna dla różnych połączeń w roamingu, lecz nie przekracza 0,29 EUR za minutę każdego wykonanego połączenia lub 0,08 EUR za minutę każdego odebranego połączenia. Maksymalna opłata detaliczna za połączenia wykonane zostaje obniżona do 0,24 EUR w dniu 1 lipca 2013 r. i do 0,19 EUR w dniu 1 lipca 2014 r., a maksymalna opłata detaliczna za połączenia odebrane zostaje obniżona do 0,07 EUR w dniu 1 lipca 2013 r. i do 0,05 EUR w dniu 1 lipca 2014 r. Bez uszczerbku dla art. 19, te maksymalne opłaty detaliczne w ramach eurotaryfy usług głosowych pozostają ważne do dnia 30 czerwca 2017 r.

Dostawcy usług roamingu nie pobierają od swoich klientów korzystających z roamingu żadnych opłat z tytułu odbierania przez nich wiadomości głosowych dostarczanych w roamingu. Pozostaje to bez uszczerbku dla innych mających zastosowanie opłat, takich jak opłaty z tytułu odsłuchiwania takich wiadomości.

▼B

Każdy dostawca usług roamingu pobiera od swoich klientów korzystających z roamingu opłaty z tytułu wszelkich połączeń realizowanych w roamingu regulowanym, do których stosuje się eurotaryfę usług głosowych, zarówno wykonanych, jak i odebranych, w oparciu o naliczanie sekundowe.

Dostawca usług roamingu może określić minimalną długość pierwszego impulsu, nieprzekraczającą 30 sekund, dla połączeń wykonywanych, które podlegają eurotaryfie usług głosowych.

3. Dostawcy usług roamingu stosują automatycznie eurotaryfę usług głosowych do wszystkich dotychczasowych klientów korzystających z roamingu, z wyjątkiem takich klientów korzystających z roamingu, którzy dokonali już celowego wyboru konkretnej taryfy roamingowej lub pakietu roamingowego, dzięki czemu korzystają z taryfy dla połączeń realizowanych w roamingu regulowanym innej niż taryfa, jaką zostaliby objęci w razie niedokonania takiego wyboru.

4. Dostawcy usług roamingu stosują eurotaryfę usług głosowych do wszystkich nowych klientów korzystających z roamingu, którzy nie dokonują celowego wyboru innej taryfy roamingowej lub pakietu taryfowego w zakresie usług roamingu obejmujących inną taryfę w zakresie połączeń realizowanych w roamingu regulowanym.

5. Każdy klient korzystający z roamingu może zażądać zmiany na eurotaryfę usług głosowych lub zrezygnować z niej. Każda zmiana zostaje dokonana bezpłatnie w ciągu jednego dnia roboczego od otrzymania wniosku i nie może przewidywać warunków ani ograniczeń związanych z innymi elementami abonamentu, chyba że klient korzystający z roamingu, który przystąpił do specjalnego pakietu w roamingu, obejmującego więcej niż jedną usługę roamingu regulowanego, chce zmiany na eurotaryfę usług głosowych; wówczas dostawca usług roamingu może wymagać od klienta zmieniającego taryfę rezygnacji z korzyści związanych z innymi elementami tego pakietu. Dostawca usług roamingu może przesunąć termin zmiany taryfy tak, aby poprzednia taryfa roamingowa obowiązywała przez określony okres minimalny nieprzekraczający dwóch miesięcy. Eurotaryfę usług głosowych można zawsze połączyć z eurotaryfą SMS i eurotaryfą usług transmisji danych.

Artykuł 9

Opłaty hurtowe za wiadomości SMS w roamingu regulowanym

1. Ze skutkiem od dnia 1 lipca 2012 r. średnia opłata hurtowa, jaką operator sieci odwiedzanej może pobrać za wiadomość SMS w roamingu regulowanym, która została zainicjowana w sieci odwiedzanej, nie przekracza 0,03 EUR za wiadomość SMS. Maksymalna średnia opłata hurtowa zostaje obniżona do 0,02 EUR w dniu 1 lipca 2013 r. oraz, bez uszczerbku dla art. 19, pozostaje na poziomie 0,02 EUR do dnia 30 czerwca 2022 r.

2. Średnia opłata hurtowa, o której mowa w ust. 1, ma zastosowanie w rozliczeniach między dowolnymi dwoma operatorami i obliczana jest za okres dwunastu miesięcy lub jakikolwiek krótszy okres pozostający przed dniem 30 czerwca 2022 r.

▼B

3. Średnią opłatę hurtową, o której mowa w ust. 1, oblicza się, dzieląc łączny przychód z opłat hurtowych, uzyskany przez operatora sieci odwiedzanej lub operatora sieci macierzystej za zainicjowanie i przekazanie wiadomości SMS w roamingu regulowanym na terytorium Unii w danym okresie, przez łączną liczbę tego rodzaju wiadomości SMS zainicjowanych i przekazanych w imieniu odpowiedniego dostawcy usług roamingu lub operatora sieci macierzystej w tym okresie.

4. Operator sieci odwiedzanej nie pobiera od dostawcy usług roamingu lub operatora sieci macierzystej klienta korzystającego z roamingu żadnej opłaty innej niż opłata, o której mowa w ust. 1, za zakończenie wiadomości SMS w roamingu regulowanym, wysłanej klientowi korzystającemu z roamingu w sieci odwiedzanej.

Artykuł 10

Opłaty detaliczne za wiadomości SMS w roamingu regulowanym

1. Dostawcy usług roamingu wszystkim swoim klientom korzystającym z roamingu w sposób jasny i przejrzysty udostępniają i aktywnie oferują eurotaryfę SMS określoną w ust. 2. Eurotaryfa SMS nie wiąże się z jakimkolwiek abonamentem ani innymi stałymi lub okresowymi opłatami i może być połączona z dowolną taryfą detaliczną, z zastrzeżeniem pozostałych przepisów niniejszego artykułu.

2. Ze skutkiem od dnia 1 lipca 2012 r. opłata detaliczna (bez podatku VAT) w ramach eurotaryfy SMS, którą dostawca usług roamingu może pobierać od swojego klienta korzystającego z roamingu za wiadomość SMS dostarczaną w roamingu regulowanym wysłaną przez tego klienta korzystającego z roamingu, może być różna dla różnych wiadomości SMS dostarczanych w roamingu regulowanym, lecz nie przekracza 0,09 EUR. Ta maksymalna opłata zostaje obniżona do 0,08 EUR w dniu 1 lipca 2013 r. i do 0,06 EUR w dniu 1 lipca 2014 r. oraz, bez uszczerbku dla art. 19, pozostaje na poziomie 0,06 EUR do dnia 30 czerwca 2017 r.

3. Dostawcy usług roamingu nie pobierają od swoich klientów korzystających z roamingu żadnych opłat z tytułu odbierania przez nich wiadomości SMS w roamingu regulowanym.

4. Dostawcy usług roamingu stosują automatycznie eurotaryfę SMS do wszystkich dotychczasowych klientów korzystających z roamingu, z wyjątkiem tych klientów korzystających z roamingu, którzy dokonali już celowego wyboru konkretnej taryfy roamingowej lub pakietu roamingowego, dzięki czemu korzystają z taryfy w zakresie wiadomości SMS w roamingu regulowanym innej niż taryfa, jaką zostaliby objęci w razie niedokonania takiego wyboru.

5. Dostawcy usług roamingu stosują eurotaryfę SMS do wszystkich nowych klientów korzystających z roamingu, którzy nie dokonują celowego wyboru innej taryfy wiadomości SMS w roamingu lub pakietu taryfowego w zakresie usług roamingu, która przewiduje inną taryfę dla wiadomości SMS w roamingu regulowanym.

▼B

6. Każdy klient korzystający z roamingu może w każdej chwili zażądać zmiany na eurotaryfę SMS lub zrezygnować z niej. Każda zmiana następuje bezpłatnie w terminie jednego dnia roboczego od otrzymania wniosku i nie podlega warunkom ani ograniczeniom dotyczącym elementów abonamentu innych niż roaming. Dostawca usług roamingu może przesunąć termin zmiany taryfy tak, aby poprzednia taryfa roamingowa obowiązywała przez dany okres minimalny nieprzekraczający dwóch miesięcy. Eurotaryfę SMS można zawsze połączyć z eurotaryfą usług głosowych i eurotaryfą usług transmisji danych.

Artykuł 11

Parametry techniczne wiadomości SMS w roamingu regulowanym

Żaden dostawca usług roamingu, operator krajowy, operator sieci macierzystej ani operator sieci odwiedzanej nie może dokonywać modyfikacji parametrów technicznych wiadomości SMS w roamingu regulowanym w sposób, który sprawiłby, że różniłyby się one od parametrów technicznych wiadomości SMS dostarczanych na jego rynku krajowym.

Artykuł 12

Opłaty hurtowe za usługi transmisji danych w roamingu regulowanym

1. Ze skutkiem od dnia 1 lipca 2012 r. średnia opłata hurtowa, którą operator sieci odwiedzanej może pobrać od operatora macierzystego klienta korzystającego z roamingu za świadczenie usług transmisji danych w roamingu regulowanym za pomocą tej sieci odwiedzanej, nie przekracza pułapu ochronnego wynoszącego 0,25 EUR za megabajt przesłanych danych. Pułap ochronny zostaje obniżony do 0,15 EUR za megabajt przesłanych danych w dniu 1 lipca 2013 r. oraz do 0,05 EUR za megabajt przesłanych danych w dniu 1 lipca 2014 r. oraz, bez uszczerbku dla art. 19, pozostaje na poziomie 0,05 EUR za megabajt przesłanych danych do dnia 30 czerwca 2022 r.

2. Średnia opłata hurtowa, o której mowa w ust. 1, ma zastosowanie w rozliczeniach między dowolnymi dwoma operatorami i obliczana jest za okres dwunastu miesięcy lub jakikolwiek krótszy okres pozostający przed dniem 30 czerwca 2022 r.

3. Średnią opłatę hurtową, o której mowa w ust. 1, oblicza się, dzieląc łączny przychód z opłat hurtowych, uzyskany przez operatora sieci odwiedzanej lub operatora sieci macierzystej z tytułu świadczenia usług transmisji danych w roamingu regulowanym w danym okresie, przez łączną liczbę megabajtów faktycznie wykorzystanych w wyniku świadczenia tego rodzaju usług w tym okresie, uzyskaną w wyniku naliczania według kilobajtów w imieniu odpowiedniego dostawcy usług roamingu lub operatora sieci macierzystej w tym okresie.

Artykuł 13

Opłaty detaliczne za usługi transmisji danych w roamingu regulowanym

1. Dostawcy usług roamingu wszystkim swoim klientom korzystającym z roamingu w sposób jasny i przejrzysty udostępniają i aktywnie

▼B

oferują eurotaryfę usług transmisji danych określoną w ust. 2. Ta eurotaryfa usług transmisji danych nie wiąże się z jakimkolwiek abonamentem lub innymi stałymi lub okresowymi opłatami i może być połączona z dowolną taryfą detaliczną.

Składając powyższą ofertę, dostawcy usług roamingu przypominają tym klientom korzystającym z roamingu, którzy już wybrali konkretną taryfę roamingową lub pakiet roamingowy, o warunkach tej taryfy lub tego pakietu.

2. Ze skutkiem od dnia 1 lipca 2012 r. opłata detaliczna (bez podatku VAT) w ramach eurotaryfy usług transmisji danych, którą dostawca usług roamingu może pobierać od swojego klienta korzystającego z roamingu za usługę transmisji danych w roamingu regulowanym, nie przekracza 0,70 EUR za wykorzystany megabajt. Maksymalna opłata detaliczna za transmisję danych zostaje obniżona do 0,45 EUR za wykorzystany megabajt w dniu 1 lipca 2013 r. i do 0,20 EUR za wykorzystany megabajt w dniu 1 lipca 2014 r. oraz, bez uszczerbku dla art. 19, pozostaje na poziomie 0,20 EUR za wykorzystany megabajt do dnia 30 czerwca 2017 r.

Każdy dostawca usług roamingu pobiera od swoich klientów korzystających z roamingu opłaty za wszelkie usługi transmisji danych w roamingu regulowanym, do których stosuje się eurotaryfę usług transmisji danych, stosując naliczanie według kilobajtów, z wyjątkiem wiadomości multimedialnych (MMS), za które może być pobierana opłata jednostkowa. W takim przypadku opłata detaliczna, jaką dostawca usług roamingu może pobrać od swojego klienta korzystającego z roamingu za przesłanie lub odebranie wiadomości MMS, nie przekracza maksymalnej opłaty detalicznej określonej w akapicie pierwszym.

3. Od dnia 1 lipca 2012 r. dostawcy usług roamingu stosują automatycznie eurotaryfę usług transmisji danych do wszystkich dotychczasowych klientów korzystających z roamingu, z wyjątkiem tych klientów korzystających z roamingu, którzy dokonali już wyboru konkretnej taryfy roamingowej lub którzy już korzystają z taryfy, która jest ewidentnie niższa od eurotaryfy usług transmisji danych, lub którzy dokonali już wyboru pakietu roamingowego, dzięki czemu korzystają z taryfy w zakresie transmisji danych w roamingu regulowanym innej niż taryfa, jaką zostaliby objęci w razie niedokonania takiego wyboru.

4. Od dnia 1 lipca 2012 r. dostawcy usług roamingu stosują eurotaryfę usług transmisji danych do wszystkich nowych klientów korzystających z roamingu, którzy nie dokonali celowego wyboru innej taryfy w zakresie transmisji danych w roamingu lub pakietu taryfowego w zakresie usług roamingu, który przewiduje inną taryfę w zakresie transmisji danych w roamingu regulowanym.

5. Każdy klient korzystający z roamingu może w każdej chwili zażądać zmiany na eurotaryfę usług transmisji danych lub zrezygnować z niej, przestrzegając przy tym warunków umowy. Każda zmiana następuje bezpłatnie w terminie jednego dnia roboczego od otrzymania wniosku i nie podlega warunkom ani ograniczeniom dotyczącym elementów abonamentu innych niż roaming ogólnounijny. Dostawca

▼B

usług roamingu może przesunąć termin takiej zmiany tak, aby poprzednia taryfa roamingowa obowiązywała przez określony okres minimalny nieprzekraczający dwóch miesięcy. Eurotaryfę usług transmisji danych można zawsze połączyć z eurotaryfą SMS i eurotaryfą usług głosowych.

6. Do dnia 30 czerwca 2012 r. dostawcy usług roamingu poinformują wszystkich swoich klientów korzystających z roamingu indywidualnie, w sposób jasny i zrozumiały i na trwałym nośniku, o eurotaryfie usług transmisji danych, o tym, że będzie ona miała zastosowanie najpóźniej od dnia 1 lipca 2012 r. w przypadku wszystkich klientów korzystających z roamingu, którzy nie dokonali celowego wyboru określonej taryfy lub pakietu mających zastosowanie do usług transmisji danych w roamingu regulowanym, a także o przysługującym im prawie do zmiany na eurotaryfę usług transmisji danych oraz rezygnacji z niej zgodnie z ust. 5.

Artykuł 14

Przejrzystość opłat detalicznych z tytułu połączeń realizowanych w roamingu i wiadomości SMS w roamingu

1. Aby zwrócić uwagę klientów korzystających z roamingu na fakt, że będą podlegali opłatom roamingowym w przypadku wykonywania lub odbierania połączenia lub wysyłania wiadomości SMS, każdy z dostawców usług roamingu – z wyjątkiem przypadków, gdy klient powiadomił go o swojej rezygnacji z tej usługi – udziela klientowi automatycznie za pomocą tekstowej usługi informacyjnej, bezpłatnie i bez zbędnej zwłoki, w chwili gdy klient wjeżdża na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie jego operatora krajowego, podstawowych zindywidualizowanych informacji cenowych dotyczących opłat roamingowych (wraz z podatkiem VAT), które mają zastosowanie za wykonywanie i odbieranie połączeń oraz wysyłanie wiadomości SMS przez tego klienta w odwiedzanym państwie członkowskim.

Te podstawowe zindywidualizowane informacje o cenach obejmują maksymalne opłaty (w walucie, w której klient otrzymuje rachunek wystawiony w kraju macierzystym przez operatora krajowego), którymi klient może zostać obciążony zgodnie z jego planem taryfowym, za:

a) wykonywanie połączeń realizowanych w roamingu regulowanym w odwiedzanym państwie członkowskim, wykonywanie takich połączeń do państwa członkowskiego jego operatora krajowego, jak również za odbieranie połączeń realizowanych w roamingu regulowanym; oraz

b) wysyłanie wiadomości SMS w roamingu regulowanym w trakcie pobytu w odwiedzanym państwie członkowskim.

Informacja ta obejmuje również bezpłatny numer, o którym mowa w ust. 2, pod którym można uzyskać bardziej szczegółowe informacje oraz informacje o możliwości uzyskania dostępu do służb ratunkowych dzięki bezpłatnemu połączeniu z europejskim numerem alarmowym 112.

▼B

Po otrzymaniu każdej takiej wiadomości klient ma możliwość powiadomienia dostawcy usług roamingu, bezpłatnie i w prosty sposób, o swojej rezygnacji z automatycznej tekstowej usługi informacyjnej. Klient, który powiadomił o rezygnacji z automatycznej tekstowej usługi informacyjnej, ma prawo zażądać w każdej chwili ponownego nieodpłatnego uruchomienia tej usługi przez dostawcę usług roamingu.

Dostawcy usług roamingu przekazują, automatycznie i bezpłatnie, podstawowe zindywidualizowane informacje cenowe, o których mowa w akapicie pierwszym, klientom niewidomym lub niedowidzącym, na ich żądanie, za pomocą połączeń głosowych.

Akapity pierwszy, drugi, czwarty i piąty mają zastosowanie także do usług połączeń głosowych i wiadomości SMS w roamingu, z których korzystają klienci korzystający z roamingu podróżujący poza Unią oraz świadczonych przez dostawcę usług roamingu.

2. Poza uprawnieniami wynikającymi z ust. 1, klienci mają prawo żądać, niezależnie od ich miejsca pobytu na terytorium Unii, bardziej szczegółowych zindywidualizowanych informacji cenowych dotyczących opłat roamingowych, które mają zastosowanie w sieci odwiedzanej za połączenia głosowe i wiadomości SMS, a także informacji dotyczących środków służących przejrzystości mających zastosowanie na mocy niniejszego rozporządzenia, oraz uzyskać je bezpłatnie, za pomocą połączenia głosowego lub wiadomości SMS w sieci ruchomej. Wniosek taki składa się pod bezpłatnym numerem wskazanym w tym celu przez dostawcę usług roamingu. Obowiązki przewidziane w ust. 1 nie mają zastosowania do urządzeń, które nie obsługują funkcji SMS.

3. Przy zawieraniu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych dostawcy usług roamingu udzielają wszystkim użytkownikom pełnych informacji dotyczących mających zastosowanie opłat roamingowych, w szczególności na temat eurotaryfy usług transmisji danych i eurotaryfy SMS. Zawsze w przypadku zmiany opłat roamingowych bez zbędnej zwłoki informują swoich klientów korzystających z roamingu o aktualnej wysokości tych opłat.

Dostawcy usług roamingu podejmują niezbędne działania mające na celu zagwarantowanie, aby wszyscy ich klienci korzystający z roamingu byli świadomi dostępności eurotaryfy usług głosowych oraz eurotaryfy SMS. W szczególności informują oni wszystkich klientów korzystających z roamingu, w każdym przypadku w sposób jasny i bezstronny, o warunkach dotyczących eurotaryfy usług głosowych oraz o warunkach dotyczących eurotaryfy SMS. W rozsądnych odstępach czasu wysyłają w tym celu przypomnienie wszystkim klientom, którzy wybrali inną taryfę.

Przekazane informacje są wystarczająco szczegółowe, aby klienci mogli ocenić, czy zmiana na eurotaryfę jest dla nich korzystna.

4. Dostawcy usług roamingu udostępniają swoim klientom informacje na temat sposobów unikania niezamierzonego korzystania z roamingu w regionach przygranicznych. Dostawcy usług roamingu podejmują uzasadnione działania w celu ochrony swoich klientów przed koniecznością ponoszenia opłat roamingowych za niezamierzony dostęp do usług roamingu, podczas gdy nadal znajdowali się w swoim macierzystym państwie członkowskim.

▼B

Artykuł 15

Przejrzystość oraz mechanizmy ochronne w zakresie detalicznych usług transmisji danych w roamingu

1. Zarówno przed zawarciem umowy, jak i po jej zawarciu, dostawcy usług roamingu zapewniają, aby klienci korzystający z roamingu byli odpowiednio informowani o opłatach mających zastosowanie z tytułu korzystania przez nich z usług transmisji danych w roamingu regulowanym i to w taki sposób, który ułatwia klientom zrozumienie skutków finansowych takiego korzystania oraz pozwala im monitorować i kontrolować swoje wydatki w zakresie usług transmisji danych w roamingu regulowanym zgodnie z ust. 2 i 3.

W stosownych przypadkach dostawcy usług roamingu informują swoich klientów, przed zawarciem umowy, a po jej zawarciu – regularnie, o ryzyku automatycznego i niekontrolowanego łączenia się i pobierania danych w roamingu. Ponadto dostawcy usług roamingu powiadamiają swoich klientów nieodpłatnie oraz w sposób jasny i zrozumiały, jak można wyłączyć automatyczne połączenia i pobieranie danych w roamingu w celu uniknięcia niekontrolowanego korzystania z usług transmisji danych w roamingu.

2. Za pomocą automatycznej wiadomości dostawca usług roamingu informuje klienta korzystającego z roamingu o tym, że korzysta on z usługi roamingu, a także dostarcza podstawowych zindywidualizowanych informacji taryfowych dotyczących opłat (w walucie, w której klient otrzymuje rachunek wystawiony w kraju macierzystym przez operatora krajowego), wyrażonych ceną za megabajt, mających zastosowanie w przypadku świadczenia temu klientowi korzystającemu z roamingu usług transmisji danych w roamingu regulowanym w danym państwie członkowskim, chyba że klient powiadomił dostawcę usług roamingu o rezygnacji z otrzymywania tej informacji.

Takie podstawowe zindywidualizowane informacje taryfowe dostarcza się na urządzenie mobilne klienta korzystającego z roamingu, na przykład za pomocą wiadomości SMS, poczty elektronicznej lub okna dialogowego w urządzeniu mobilnym za każdym razem, gdy klient korzystający z roamingu wjeżdża na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie jego operatora krajowego i po raz pierwszy uruchamia usługę transmisji danych w roamingu w tym konkretnym państwie członkowskim. Informacje te dostarczane są nieodpłatnie w chwili, gdy klient korzystający z roamingu uruchamia usługę transmisji danych w roamingu regulowanym, za pomocą odpowiednich środków ułatwiających jej otrzymanie i zrozumienie.

Klient, który powiadomił swojego dostawcę usług roamingu o rezygnacji z automatycznej informacji taryfowej, ma prawo w każdej chwili żądać ponownego nieodpłatnego uruchomienia tej usługi przez dostawcę usług roamingu.

3. Każdy z dostawców usług roamingu zapewnia wszystkim swoim klientom korzystającym z roamingu możliwość celowego i bezpłatnego wyboru usługi polegającej na informowaniu o skumulowanej konsumpcji wyrażonej objętościowo lub w walucie, w której klient korzystający z roamingu otrzymuje rachunki z tytułu usług transmisji danych w roamingu regulowanym, gwarantującej, że bez wyraźnej zgody klienta skumulowane wydatki z tytułu usług transmisji danych w roamingu regulowanym w określonym okresie użytkowania, z wyłączeniem wiadomości MMS, za które pobierane są opłaty jednostkowe, nie przekraczają określonego pułapu wyrażonego w kwotach opłat.

▼B

W tym celu dostawca usług roamingu udostępnia jeden lub większą liczbę maksymalnych pułapów wyrażonych w kwotach opłat dla określonych okresów użytkowania, pod warunkiem uprzedniego poinformowania klienta o odpowiadającej im objętości danych. Jeden z tych pułapów (domyślny pułap wyrażony w kwotach opłat) jest zbliżony do kwoty 50 EUR w miesięcznym okresie fakturowania (bez podatku VAT), jednak kwoty tej nie przekracza.

Dostawca usług roamingu może alternatywnie wprowadzić pułapy wyrażone objętością danych możliwych do pobrania, pod warunkiem uprzedniego poinformowania klienta o odpowiadających im kwotach finansowych. Jednemu z tych pułapów (domyślnemu pułapowi wyrażonemu w objętości danych możliwych do pobrania) odpowiada kwota nieprzekraczająca 50 EUR w miesięcznym okresie fakturowania (bez podatku VAT).

Ponadto dostawca usług roamingu może oferować swoim klientom korzystającym z roamingu inne pułapy, z różnymi, tj. wyższymi lub niższymi, maksymalnymi miesięcznymi pułapami wyrażonymi w kwotach opłat.

Domyślne pułapy, o których mowa w akapitach drugim i trzecim, mają zastosowanie do wszystkich klientów, którzy nie wybrali innego pułapu.

Każdy z dostawców usług roamingu zapewnia również przesłanie odpowiedniego powiadomienia na urządzenie mobilne klienta korzystającego z roamingu, na przykład za pomocą wiadomości SMS, poczty elektronicznej lub okna dialogowego w komputerze, gdy usługi transmisji danych w roamingu osiągną 80 % ustalonego pułapu wyrażonego w kwotach opłat lub pułapu wyrażonego w objętości danych możliwych do pobrania. Każdy z klientów ma prawo zażądać od dostawcy usług roamingu zaprzestania wysyłania takich powiadomień oraz ma prawo zażądać w każdej chwili ponownego nieodpłatnego uruchomienia tej usługi przez dostawcę.

W przypadku gdyby pułap wyrażony w kwotach opłat lub pułap wyrażony w objętości danych możliwych do pobrania został przekroczony, na urządzenie mobilne klienta korzystającego z roamingu wysyłane jest powiadomienie. Powiadomienie to wskazuje procedurę, którą klient ma zastosować, jeśli chce, aby usługi te były kontynuowane, oraz koszt związany z każdą dodatkową wykorzystaną jednostką. Jeżeli klient korzystający z roamingu nie udzieli odpowiedzi, do której został wezwany w otrzymanym powiadomieniu, dostawca usług roamingu natychmiast zaprzestaje świadczenia temu klientowi usług transmisji danych w roamingu regulowanym oraz naliczania opłat, dopóki klient korzystający z roamingu nie zażąda kontynuowania lub wznowienia świadczenia tych usług.

W każdym przypadku gdy klient korzystający z roamingu wybiera usługę pułapu wyrażonego w kwotach opłat lub pułapu wyrażonego w objętości danych możliwych do pobrania lub rezygnuje z niej, zmiana ta następuje bezpłatnie w ciągu jednego dnia roboczego od otrzymania wniosku i nie obejmuje warunków ani ograniczeń związanych z innymi elementami abonamentu.

4. Ust. 2 i 3 nie mają zastosowania do urządzeń komunikacji maszyna-maszyna (M2M), które korzystają z transmisji danych w łączności ruchomej.

▼B

5. Dostawcy usług roamingu podejmują uzasadnione działania w celu ochrony swoich klientów przed koniecznością ponoszenia opłat roamingowych za niezamierzony dostęp do usług roamingu w czasie, gdy przebywali w swoim macierzystym państwie członkowskim. Obejmuje to także informowanie klientów, w jaki sposób unikać niezamierzonego korzystania z roamingu w regionach przygranicznych.

6. Niniejszy artykuł, z wyjątkiem ust. 5 i z zastrzeżeniem akapitów drugiego i trzeciego niniejszego ustępu, stosuje się także do usług transmisji danych w roamingu, z których korzystają klienci korzystający z roamingu podróżujący poza Unię, świadczonych przez dostawcę usług roamingu.

W przypadku gdy klient wybierze usługę, o której mowa w ust. 3 akapit pierwszy, wymogi określone w ust. 3 nie mają zastosowania, jeżeli operator sieci odwiedzanej w kraju odwiedzanym poza Unią nie zezwala dostawcy usług roamingu na monitorowanie w czasie rzeczywistym konsumpcji danych przez jego klientów.

W takim przypadku klient zostaje powiadomiony za pomocą wiadomości SMS przy wjeździe na terytorium takiego kraju, bez nieuzasadnionej zwłoki i nieodpłatnie, że nie są dostępne informacje o skumulowanej konsumpcji ani gwarancja, że nie zostanie przekroczony określony pułap wyrażony w kwotach opłat.

Artykuł 16

Nadzór i egzekwowanie

1. Krajowe organy regulacyjne monitorują i nadzorują przestrzeganie niniejszego rozporządzenia na terytorium podlegającym ich właściwości.

2. Krajowe organy regulacyjne udostępniają do publicznej wiadomości aktualne informacje dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności jego art. 7, 8, 9, 10, 12 i 13, w sposób umożliwiający zainteresowanym stronom łatwy dostęp do tych informacji.

3. W ramach przygotowań do przeglądu przewidzianego w art. 19 krajowe organy regulacyjne monitorują zmiany wysokości opłat hurtowych i detalicznych z tytułu świadczenia klientom korzystającym z roamingu usług łączności głosowej i transmisji danych, w tym wiadomości SMS i MMS, w tym również w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Krajowe organy regulacyjne zwracają także uwagę na konkretne przypadki niezamierzonego korzystania z roamingu w regionach przygranicznych sąsiadujących państw członkowskich oraz monitorują, czy techniki sterowania przepływem połączeń nie są wykorzystywane na niekorzyść klientów.

Krajowe organy regulacyjne monitorują i gromadzą informacje na temat niezamierzonego korzystania z roamingu i podejmują stosowne działania.

4. Krajowe organy regulacyjne są uprawnione do żądania od przedsiębiorstw, które podlegają obowiązkom wynikającym z niniejszego rozporządzenia, aby dostarczały wszystkich informacji mających znaczenie dla wdrożenia i egzekwowania niniejszego rozporządzenia.

▼B

Przedsiębiorstwa te dostarczają takich informacji na żądanie niezwłocznie oraz w terminach i na poziomie szczegółowości wymaganych przez krajowy organ regulacyjny.

5. W celu zapewnienia przestrzegania niniejszego rozporządzenia krajowe organy regulacyjne mogą interweniować z własnej inicjatywy. W szczególności organy te korzystają, gdy jest to konieczne, z uprawnień przysługujących im na mocy art. 5 dyrektywy o dostępie w celu zapewnienia odpowiedniego dostępu i wzajemnych połączeń, aby zagwarantować połączenia od punktu wyjścia do punktu docelowego oraz interoperacyjność usług roamingu, na przykład w sytuacji, gdy klienci nie są w stanie wymieniać wiadomości SMS w roamingu regulowanym z klientami naziemnej publicznej sieci łączności ruchomej w innym państwie członkowskim w wyniku braku umowy umożliwiającej dostarczanie tych wiadomości.

6. W przypadku stwierdzenia przez krajowy organ regulacyjny naruszenia obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu organ ten jest uprawniony do żądania natychmiastowego zaprzestania takiego naruszania.

Artykuł 17

Rozstrzyganie sporów

1. W przypadku sporu związanego z obowiązkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu pomiędzy przedsiębiorstwami będącymi operatorami sieci łączności elektronicznej lub świadczącymi usługi łączności elektronicznej w państwie członkowskim, zastosowanie mają procedury rozstrzygania sporów określone w art. 20 i 21 dyrektywy ramowej.

2. W przypadku gdy spór z klientem lub użytkownikiem końcowym dotyczący sprawy objętej zakresem zastosowania niniejszego rozporządzenia nie zostanie rozstrzygnięty, państwa członkowskie zapewniają możliwość skorzystania z procedur pozasądowego rozstrzygania sporów, określonych w art. 34 dyrektywy o usłudze powszechnej.

Artykuł 18

Sankcje

Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia i podejmują wszelkie działania niezbędne dla zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach do dnia 30 czerwca 2013 r. oraz powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach mających wpływ na te przepisy.

Artykuł 19

Przegląd

1. Komisja dokona przeglądu funkcjonowania niniejszego rozporządzenia, a po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w tej sprawie do dnia 30 czerwca 2016 r. Komisja oceni w szczególności, czy cele niniejszego rozporządzenia zostały osiągnięte. Komisja dokona między innymi przeglądu:

a) czy konkurencja jest wystarczająco rozwinięta, aby uzasadnione było wygaśnięcie maksymalnych opłat detalicznych;

▼B

b) czy konkurencja jest wystarczająca dla zniesienia maksymalnych opłat hurtowych;

c) zmian i oczekiwanych przyszłych tendencji dotyczących wysokości opłat hurtowych i detalicznych z tytułu świadczenia klientom korzystającym z roamingu usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych, w porównaniu z wysokością opłat za usługi łączności ruchomej na poziomie krajowym w państwach członkowskich, odrębnie dla klientów usług abonamentowych i klientów usług przedpłaconych, oraz jakości i szybkości tych usług;

d) dostępności i jakości usług, łącznie z usługami będącymi alternatywą dla usług połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu, zwłaszcza w świetle rozwoju techniki;

e) zakresu, w jakim konsumenci skorzystali z rzeczywistych obniżek cen usług roamingowych, z różnorodności taryf i produktów dostępnych dla konsumentów o różnych potrzebach w zakresie wykonywania połączeń oraz różnicy między taryfami roamingowymi a taryfami krajowymi, wraz z dostępnością ofert przewidujących jednolitą taryfę dla usług krajowych i usług roamingu;

f) stopnia konkurencji na rynku detalicznym i hurtowym, a w szczególności pozycji rynkowej mniejszych, niezależnych lub nowo powstałych operatorów, w tym wpływu umów komercyjnych na konkurencję oraz stopnia wzajemnego połączenia operatorów;

g) stopnia, w jakim wdrożenie rozwiązań strukturalnych przewidzianych w art. 3 i 4 przyczyniło się do rozwoju konkurencji na rynku wewnętrznym usług roamingu w takim stopniu, że różnica między taryfami roamingowymi i taryfami krajowymi zbliżyła się do zera;

h) stopnia, w jakim poziom pułapów opłat hurtowych i maksymalnych opłat detalicznych zapewnił odpowiednią ochronę przed nadmiernie wysokimi cenami dla konsumentów, przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju konkurencji na rynku wewnętrznym usług roamingu.

2. Jeżeli sprawozdanie wykaże, że rozwiązania strukturalne przewidziane w niniejszym rozporządzeniu były niewystarczające do celów wspierania konkurencji na rynku wewnętrznym usług roamingu z korzyścią dla wszystkich europejskich konsumentów lub że różnice między taryfami roamingowymi i taryfami krajowymi nie zbliżyły się do zera, Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie odpowiednie wnioski w celu rozwiązania tej kwestii i tym samym osiągnięcia rynku wewnętrznego usług łączności ruchomej, na którym ostatecznie nie będzie różnicy między taryfami krajowymi i roamingowymi. W szczególności Komisja sprawdzi, czy konieczne jest:

a) określenie dodatkowych rozwiązań technicznych i strukturalnych;

b) zmodyfikowanie rozwiązań strukturalnych;

c) przedłużenie obowiązywania i ewentualna zmiana poziomu maksymalnych opłat detalicznych przewidzianych w art. 8, 10 i 13;

▼B

d) zmiana okresu obowiązywania lub zmiana poziomu maksymalnych opłat hurtowych przewidzianych w art. 7, 9 i 12;

e) wprowadzenie wszelkich innych niezbędnych wymogów, w tym w zakresie braku rozróżnienia taryf roamingowych i krajowych.

3. Ponadto co dwa lata od daty sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, Komisja przedstawia sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady. Każde sprawozdanie zawiera podsumowanie monitorowania świadczenia usług roamingu w Unii oraz ocenę postępu w realizacji celów niniejszego rozporządzenia, w tym odniesienie do kwestii, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Aby ocenić rozwój konkurencji na rynkach usług roamingu ogólnounijnego, BEREC regularnie gromadzi dane pochodzące od krajowych organów regulacyjnych dotyczące zmian opłat detalicznych i hurtowych za usługi połączeń głosowych, wiadomości SMS i transmisji danych w roamingu. Dane te przekazywane są Komisji co najmniej dwa razy w roku. Komisja podaje je do wiadomości publicznej.

BEREC pozyskuje również corocznie od krajowych organów regulacyjnych informacje na temat przejrzystości i porównywalności różnych taryf oferowanych przez operatorów swoim klientom. Komisja podaje te dane i ustalenia do wiadomości publicznej.

Artykuł 20

Wymogi dotyczące powiadamiania

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o krajowych organach regulacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 21

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 traci moc zgodnie z załącznikiem I ze skutkiem od dnia 1 lipca 2012 r.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia odczytuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku II.

Artykuł 22

Wejście w życie i okres obowiązywania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, a jego przepisy są stosowane od tego dnia, o ile nie przewidziano inaczej w poszczególnych artykułach.

Niniejsze rozporządzenie wygasa w dniu 30 czerwca 2022 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

▼B

ZAŁĄCZNIK I

Uchylone rozporządzenie i jego zmiany

(o których mowa w art. 21)

Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 32)	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 544/2009 (Dz.U. L 167 z 29.6.2009, s. 12)	tylko art. 1

▼B

ZAŁĄCZNIK II

Tabela korelacji

Rozporządzenie (WE) nr 717/2007	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 1
—	art. 1 ust. 2
art. 1 ust. 2	art. 1 ust. 3
art. 1 ust. 3	art. 1 ust. 4
art. 1 ust. 4 akapit pierwszy zdanie pierwsze	art. 1 ust. 5
art. 1 ust. 4 akapit pierwszy zdanie drugie	art. 1 ust. 6 akapit pierwszy art. 1 ust. 7 akapit pierwszy
art. 1 ust. 4 akapit drugi zdanie pierwsze	art. 1 ust. 6 akapit drugi zdanie pierwsze art. 1 ust. 7 akapit drugi zdanie pierwsze
art. 1 ust. 4 akapit drugi zdanie drugie	art. 1 ust. 6 akapit drugi zdanie drugie i trzecie art. 1 ust. 7 akapit drugi zdanie drugie i trzecie
art. 2 ust. 1	art. 2 ust. 1
art. 2 ust. 2 wprowadzenie	art. 2 ust. 2 wprowadzenie
art. 2 ust. 2 lit. a)	art. 2 ust. 2 lit. i)
art. 2 ust. 2 lit. b)	art. 2 ust. 2 lit. a)
—	art. 2 ust. 2 lit. b)
—	art. 2 ust. 2 lit. c)
art. 2 ust. 2 lit. c)	art. 2 ust. 2 lit. d)
art. 2 ust. 2 lit. g)	art. 2 ust. 2 lit. e)
art. 2 ust. 2 lit. d)	art. 2 ust. 2 lit. f)
art. 2 ust. 2 lit. f)	art. 2 ust. 2 lit. g)
art. 2 ust. 2 lit. e)	art. 2 ust. 2 lit. h)
art. 2 ust. 2 lit. i)	art. 2 ust. 2 lit. j)
art. 2 ust. 2 lit. j)	art. 2 ust. 2 lit. k)
art. 2 ust. 2 lit. h)	art. 2 ust. 2 lit. l)

▼B

Rozporządzenie (WE) nr 717/2007	Niniejsze rozporządzenie
art. 2 ust. 2 lit. k)	art. 2 ust. 2 lit. m)
—	art. 2 ust. 2 lit. n)
—	art. 2 ust. 2 lit. o)
—	art. 2 ust. 2 lit. p)
—	art. 2 ust. 2 lit. q)
—	art. 3, 4 i 6
art. 3 ust. 1	art. 7 ust. 1
art. 3 ust. 2	art. 7 ust. 2
art. 3 ust. 3 akapit pierwszy	—
art. 3 ust. 3 akapit drugi	art. 7 ust. 3
art. 4 ust. 1	art. 8 ust. 1
art. 4 ust. 2	art. 8 ust. 2
art. 4 ust. 3 akapit pierwszy	—
art. 4 ust. 3 akapit drugi	art. 8 ust. 3
art. 4 ust. 3 akapit trzeci	art. 8 ust. 4
art. 4 ust. 4	art. 8 ust. 5
art. 4a	art. 9
art. 4b	art. 10
art. 4b ust. 7	—
art. 4c	art. 11
—	art. 12
—	art. 13
art. 6 ust. 1 akapity pierwszy do piątego	art. 14 ust. 1 akapity pierwszy do piątego
—	art. 14 ust. 1 akapit szósty
art. 6 ust. 2	art. 14 ust. 2
art. 6 ust. 3 akapity pierwszy i drugi	art. 14 ust. 3 akapity pierwszy i drugi

▼B

Rozporządzenie (WE) nr 717/2007	Niniejsze rozporządzenie
—	art. 14 ust. 3 akapit trzeci
—	art. 14 ust. 4
art. 6a	art. 15
—	art. 15 ust. 4
—	art. 15 ust. 5
—	art. 15 ust. 6
art. 6a ust. 4	—
art. 7	art. 16
—	art. 16 ust. 3 akapit drugi
art. 8	art. 17
art. 9	art. 18
art. 10	—
art. 11 ust. 1 wprowadzenie	art. 19 ust. 1 wprowadzenie
—	art. 19 ust. 1 lit. a) i b)
art. 11 ust. 1 akapit pierwszy tiret pierwsze do czwartego	art. 19 ust. 1 akapit pierwszy lit. c)–f)
—	art. 19 ust. 1 lit. g) i h)
art. 11 ust. 1 akapit drugi	—
—	art. 19 ust. 2
art. 11 ust. 2	art. 19 ust. 3
—	art. 19 ust. 4
art. 12	art. 20
—	art. 21
art. 13	art. 22